

turirissa

Altres veus o
com apropar-se
a l'ofici de lector

L'home que
desconeixia
els pobles

L'IES Blanes III
i el nou siste-
ma educatiu

Pelegrí,
benvingut
siau

Nou recull
de noms de
lloc de Tossa

Notes
històriques
sobre la
Capella de la
Mare de Déu
de Gràcia...

Sant
Jordi 94

turissa

*La revista que us informa
sobre el món
de Tossa i la seva gent.
Una trobada cordial amb la
vida tossenca
que us espera cada trimestre
en els llocs de venda habituals.*

No hi falten!

IMPRES EN PAPER ECOLÒGIC:

Dipòsit Legal GI-259-92

Edita: Ajuntament de Tossa

Coordinació: A. Taberner

Consell de Redacció: V. Esteban i Darder, E. Bernabeu

Imprimeix: I.G. Montserrat, s/a 33 02 98

Altres veus o com apropar-se a l'ofici de lector

per **Glòria Bosch**

La idea d'escriure com a sentit ampli de la paraula (=procés creatiu), comporta el mateix trànsit de la idea. Cal llençar-se i caminar sobre els fets, les paraules, els signes, els sons... en definitiva les coses del món. Avui la literatura ha de ser fluida, provocar el recorregut, la mobilitat de tots els creuaments de l'existència, tant en el que escriu com en el lector.

No et pots quedar amb una idea i retenir-la com si fos un fragment fotogràfic d'utilitat indefinida, sinó adonar-te'n que aquesta mateixa idea només és un flash i cal continuar-la com a blanc o enviar-hi més preguntes. Tota obra comporta el concepte d'"errància infinita" sense un final possible. El que resta d'un llibre, una obra plàstica o una pel·lícula, són els fragments atrapats per unes paraules que, a voltes, desvirtuen el mateix caràcter de fragment.

Cada obra és una possibilitat de les innumerables que conté la idea com a espai en blanc, com a buit potencial on esquitxem alguns

referents, alguns instants del caminar d'aquesta errància. Segons un dels escriptors actuals més lúcids de l'escenari nord-americà, Paul Auster, la idea abstracta no interessa sinó les històries que surten durant el caminar, agafades en moviment:

"Les històries em capturen, m'atrapen, m'acorralen fins que sento la necessitat d'escriure-les".

L'acte creatiu oblida la dependència a un exterior fet de façanes plenes de lectors que només "constaten" els acords presos a perpetuïtat. Fuig del munt de text fet per accomplir un deure (fredor absoluta) i que acaba en aparença, en un procés aliè a un mateix que cal esborrar. És el contacte lliure entre les paraules, les idees, les imatges..., el llaç que uneix el més impensable en un acte creatiu. No es tracta de passar per aquest món com una aparença intocable, com un lloc on quasi tot es redueix a aparentar allò que no ets. El treball ha de ser noble, una perllongació d'un mateix, un producte que es va fent

perquè es construeix pel contacte inevitable que t'estira.

Cercar la circularitat de la vida, aquell donar voltes i voltes rera pistes, connexions insòlites... En el cercle fem el paper de la formiga que s'arrisca a sortir i recollir "provisions" per subsistir. El nostre puzzle és intercanviable i no té una posició única sinó que podem combinar les situacions, seguir una pluralitat d'opcions que encaixen sempre.

Trobar aquella afinitat de les coses en espais allunyats, però alhora recurrents, i descobrir-hi complicitats és més important que "estampar" signatures de localització immediata, meritòria... Potser per això el creador d'avui està més obert a tot, sense tancar-se en compartiments destinats a l'especialitat. El científic escriu un llibre i ens acosta a reflexions sobre el temps tan properes com les descrites per Alan Lightman - "Sueños de Einstein"-; l'artista plàstic integra les teories científiques en els seus treballs visuals i tàctils; l'escriptor

Paul
Auster

Sophie
Calle

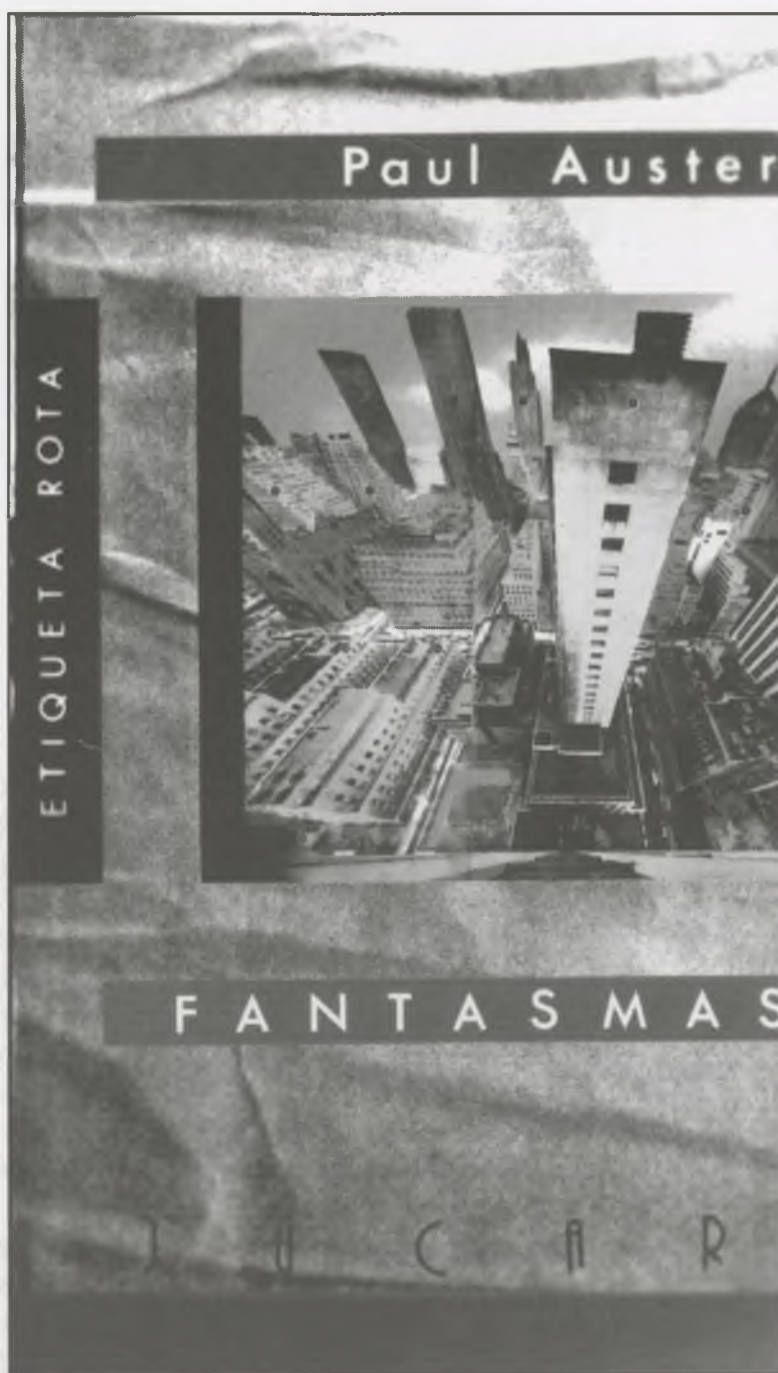
introdueix visions tant o més plàstiques en moltes de les seves descripcions... i estableix una sèrie de recorreguts on l'artista, les obres -pintures, escultures, fotografies...-, entren a formar part de l'argument. Podríem citar-ne molts exemples, però voldria centrar l'atenció en **Paul Auster**, perquè molts dels seus processos -aplicats en aquest cas a la literatura- formen part del que s'entén avui com a creació. El darrer llibre, "Leviatàn", introdueix a un personatge real, el d'una artista conceptual, **Sophie Calle**, nascuda a París l'any 1953. La complicitat que sent Auster viu dins d'aquest espai indivisible on s'uneixen realitat i ficció, però el tipus de treball d'ell és atraient, embolicant-se entre l'aventura de l'atzar i uns esdeveniments que l'atrapen. L'atzar és també part important de les obres d'Auster -una

equivocació telefònica pot suscitar tota una trama novel·lesca, com és el cas de "La ciutat de vidre"-, de la mateixa manera que Sophie Calle es deixa arrossegar per una història anònima.

El pintor Thomas Effing és un altre personatge d'Auster. Aquest és el nom fictici que apareix en "El palacio de la luna", però malgrat no saber si existeix com en el cas de Sophie Calle, sí podem intuir una existència multiplicada que podríem connectar amb la realitat. No es tracta de trobar lligams concrets sinó d'establir un procés, una preocupació pels lligams que es manifesten d'una mateixa manera en tota reflexió sobre el fet creatiu. L'obra esdevé un reflex del que l'envolta i d'ell, perquè cada vegada que integra un personatge, hi ha el pont que els uneix, la complicitat... i el pont que enllaça un llibre amb l'altre, trobant-nos amb la

continuitat de personatges que desapareixen d'un misteriosament per aparèixer en un altre. Tot és possible, com en els llibres de l'escriptor italià Antonio Tabucchi: aquí són els personatges que demanen veu i vot, la ficció que, insatisfeta per haver estat interpretada d'una manera, es torna per discutir els seus drets amb l'autor.

Els processos creatius s'ajunten. Les lectures o els discursos de l'escriptor poden ser elements recurrents en el plàstic. Hi ha un intercanvi constant: personatges i temes miscibles, ingerències del recurs plàstic encara que no sigui d'una manera conscient, mescla de gèneres, tècniques, materials... ¿Quants artistes recullen al·lusions clares al món literari?, ¿quants personatges?, ¿quantes idees?... i ¿quants escriptors reben els impactes del pintor, l'escultor, el músic...?

EL DESIG D'ESCOLTAR UNA OBRA

Paul Auster ha escrit assaigs sobre art. Molts escriptors ho han fet, ho fan, i amb això es demostra el caràcter recíproc a l'hora d'escoltar una obra. Tot lector mira i escolta les diferents veus. L'any 1975, Auster feia una reflexió sobre l'acte creatiu (procés i lectura) a través dels quadres de David Reed"

"(...) cada uno de estos cuadros recuerda un enorme poema sin palabras. Nuestros ojos siguen sus movimientos como si fuera un poema en una página, y mientras el verso en el poema corresponde a una unidad respiratoria, la línea en la pintura representa una unidad gestual; pues el lenguaje de estas obras es el lenguaje del cuerpo".

(El Arte del hambre, Edhassa, pp.51-53)

Del mateix any és el text sobre "Los fundamentos del dadaísmo", on desmitifica el concepte que ha passat a la història de l'art i referencia uns orígens, amb una aferrissada defensa del seu fundador, Hugo Ball, per demostrar-nos que els interrogants del dadaisme segueixen vigents: són els nostres. De Ball ens diu que la seva protesta l'havia fet amb el cor contra **tots els sistemes de pensament i acció**, però en mans dels altres (Tzara, Picabia, etc.) es va transformar en una organització més.

Quan Auster escriu sobre poetes -ell va iniciar-se en el món literari com a poeta, però els seus poemes encara no han estat traduïts-, associa forces i mètodes de la pintura. A "La poesia del exilio", emparenta l'actitud de Paul Celan amb la de Vang Gogh,

cercant-hi analogies en el llenguatge dels dos:

"Ni las pinceladas de Van Gogh ni la sintaxis de Celan son estrictamente representativas, pues en los ojos de cada uno de ellos, el mundo objetivo se entrelaza con su propia forma de percibirlo..."

(id. ob. cit.)

Cal afegir que l'afinitat entre Celan i Van Gogh és forta, doncs apareix citat en molts poemes. Però Auster troba sempre recurrències amb la pròpia actitud, s'interessa pels móns d'escriptors que a la vegada han participat d'aquesta lectura oberta vers la creació: Kafka -autor d'alguns textos pràcticament desconeguts sobre pintura-; Beckett -citarem el llibre "Detritus", on apareixen tres diàlegs amb Georges Duthuit, un d'ell sobre el pintor André Masson-; Jabès -el seu llibre "Un regard"-...

Auster mescla elements dels diferents gèneres perquè quan escriu mai no pensa en com s'ha d'adaptar a una forma. Talla amb totes les fórmules establertes. Aplicat aquest exemple de procés a la plàstica, trobaríem a un munt d'artistes que utilitzen mitjans diversos sense imposar-se límits de cap mena. De fet no descobreix res ningú sinó que s'apliquen actituds properes a grans obres de tots els temps, des de l'antiguitat fins avui. Auster no desprecia res. Està obert a tot... El que passa és que cal saber utilitzar les convencions (tècniques o gèneres) per arribar a un altre lloc molt diferent:

"En mis libros, siempre intento dejar suficiente espacio en la prosa para que el lector la habite; porque en definitiva creo que es el lector, y no el autor, quien escribe el libro".

PAUL AUSTER

Leviatán

ANAGRAMA
Panorama de narrativas

Sophie Calle s'interessa per les empremtes. L'any 1981 va prendre notes i fotografies de les habitacions d'un hotel, de les coses deixades dia rera dia pels seus usuaris. Algunes obres de la sèrie foren exposades aquest any passat a la Galeria Luis Adelantado de València.

"El lunes 16 de febrero de 1981 conseguí, después de un año de idas y venidas, hacerme contratar como camarera para una sustitución de tres semanas en un hotel veneciano: El hotel C. Se me confiaron 12 habitaciones del cuarto piso.

A lo largo de mis horas de servicio, examinaba los efectos personales de los viajeros, las señales de la estancia provisional de ciertos clientes, la sucesión de distintas personas por una misma habitación, observaba por los detalles vidas que me eran extrañas. El viernes, 6 de Marzo, finalizó mi sustitución"

Sophie Calle

L'home que desconeixia els pobles

per **Josep Joan Pairolo i Pujol**

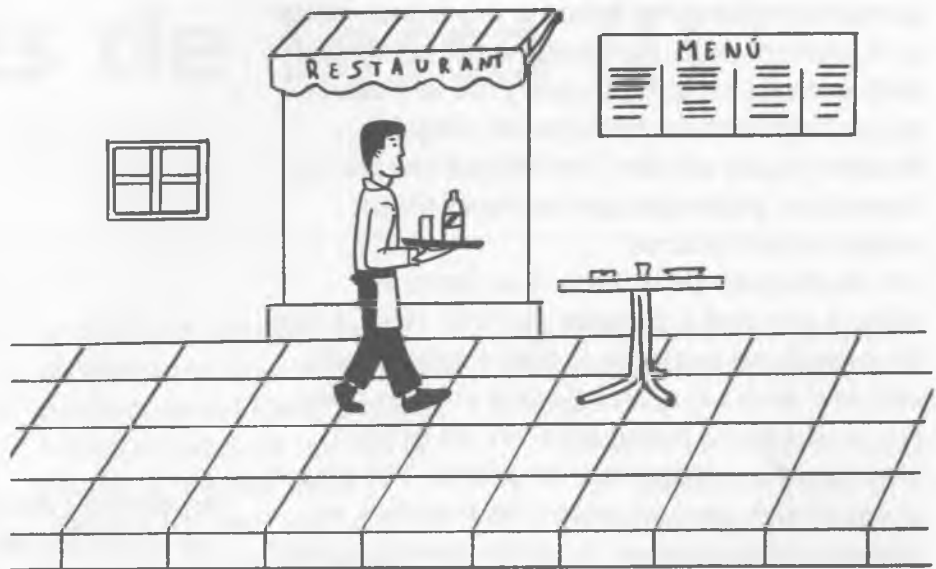
Aquesta que ara us explico és la història d'en Miquel, un noi, bé, ja un home, enamorat de la seva ciutat i, en general, de totes les ciutats. És un home d'estudis i coneixements "elevats" (o almenys és el que ell es pensava) i per això solia tractar a la gent com si fos menys que ell. En Miquel tenia molt clar que tot el que ell feia o pensava era el millor que es podia fer o pensar i un dels seus defectes més grans era que no solia reflexionar sobre el que li deien perquè pensava que si ell no havia estat capaç de pensar-ho ningú que coneixés podia haver-ho fet.

El seu amor a les ciutats venia donat, entre altres coses, perquè no havia estat mai fora d'una d'elles. Pensava que tot el que no fossin ciutats no tenien res d'interessant que valgués la pena veure's.

Un bon dia d'hivern, mentre en Miquel passejava per un dels carrers amples i carregats de cotxes de la seva estimada ciutat, després d'acabar la

feina de l'oficina on treballava, es va aturar a consultar la seva agenda electrònica i va veure que tenia hora al metge, perquè sempre tenia una tos molt molesta i persistent. En Miquel va anar al metge i aquest li diagnosticà que tenia els pulmons bastant malament degut a la constant contaminació que havien estat sotmesos durant la seva, encara jove, vida. El doctor li va recomanar que, si podia, es retirés un temps a algun poble petit que conegués i que tingués poca o, si pogués ser, gens de contaminació atmosfèrica. Després de la visita del metge en Miquel estava literalment desfet, però com que abans de les seves

preferències pel que fa al lloc de residència hi havia la seva salut, se'n va anar fent el càrrec que s'hauria de traslladar a algun tranquil i pacífic poble petit. Quan va arribar a casa seva es va posar a pensar sobre el poblet que triaria i com que no ho tenia gens clar perquè no havia estat mai a cap poble, va agafar un mapa de Catalunya i va estar força estona estudiant-lo. Per fi va arribar a la conclusió que com que a ell li agradava molt el mar (o millor dit el port, perquè a la seva ciutat no hi havia platja i l'única manera de veure el mar era des del port) aniria a un poble costaner i com que havia sentit parlar de la reconeguda bellesa de la Costa Brava va decidir finalment instal·lar-se a Tossa de Mar. Era a principis d'abril, coincidint amb les vacances de Setmana Santa, quan en Miquel va deixar la seva estimada ciutat per establir-se temporalment a Tossa mentre duressin les vacances. Així prepararia el pis i tot el que

fes falta per emprendre una aventura tan gran per a ell com era acostumar-se a viure en un poble després d'haver estat tan fidel partidari de la vida urbana. Els primers dies van ser molt durs per en Miquel perquè a que va haver d'acondicionar el pis d'una manera semblant a com tenia el de la ciutat, per tal d'adaptar-se més ràpidament a la seva nova llar. Els últims dies de vacances van ser molt més tranquils i van servir perquè en Miquel s'acostumés una mica a l'ambient del poble i pogués fer una mica de turisme. La primera impressió d'en Miquel va ser la de pensar que mai s'acostumaria a la vida rural.

Quan en Miquel va tornar a la seva ciutat, després de la curta estada a Tossa, creia que ja tornava a "estar a casa". Els pobles no li feien gaire bona impressió, tot i que li agradaven més que

abans d'anar-hi (i encara no els coneixia). Van anar passant els dies i en Miquel solia anar a Tossa els caps de setmana, però descontent. Per fi van arribar les vacances d'estiu. Per tant havia arribat el moment d'instal·lar-se definitivament a Tossa. Era dia 25 de juny, dissabte a la tarda, quan en Miquel va aparcar el cotxe davant del bloc de pisos de Tossa on residiria des d'aleshores, després del viatge des de la seva ciutat. La primera tasca que havia de fer era la de pujar l'equipatge al pis i organitzar-ho tot. Això el mantingué ocupat tot el diumenge i gran part del dilluns. Quan hagué acabat es dedicà a anar a parlar amb l'amo d'un restaurant. Ja s'hi havia entrevistat durant les

seves curtes estades de cap de setmana a Tossa per tal d'acabar d'enllestir l'assumpte de trobar feina per a l'estiu. En Miquel estava molt satisfet perquè ja havia trobat una feina. El treball de cambrer no li era desconegut ja que era una de les feines que va fer per ajudar a pagar els seus estudis universitaris a la ciutat. A més a més, coneixia i parlava bastant bé alguns idiomes estrangers, la qual cosa és molt útil a Tossa a l'estiu, especialment en el negoci de la restauració (entre d'altres negocis). Va començar a treballar la

setmana següent. La feina no era massa intensa al principi però, ben aviat, començaren a arribar molts turistes, la qual cosa es traduïa en un augment de feina per en Miquel.

Anaven passat els dies i en Miquel encara no coneixia el poble perquè no havia tingut temps de fer turisme.

Un dia després de la feina, a la tarda, en Miquel se n'anà a passejar per Vila Vella. Aquella jornada no responia al típic model de dia estiuenc amb un gran sol i una intensa calor.

Era un dia fosc i humit amb un cel grisós i amenaçador, encara que no plovia. Tot pujant al castell pel camí exterior a les muralles, en Miquel podia observar la platja gairebé buida i amb l'incansable anar i venir de les onades que no descansen mai, fes sol o plougués, hi hagués gent o no. Gairebé ja era a dalt quan va descobrir "es Xalet d'en Bram", un mirador

esplèndid i des del qual en Miquel va poder ser testimoni de la fúria del mar en arribar les ferotges onades a estabellar-se contra "es Codolar" amb l'obscur cel amb infinites tonalitats blavoses i grisenques com a decorat de fons. Llavors començà una gran tempesta d'aquelles de llamps i trons realment espectacular. En Miquel encara no va tenir temps d'adonar-se'n que ja anava xop; llavors es va acabar la passejada i va haver d'anar a casa seva a aixoplugar-se i a canviar-se de roba. Ell mai havia estat amb contacte tan directe amb les forces de la natura i a partir d'aquell dia, i cada cop més, s'anà enamorant de la vida rural i de Tossa.

Ben aviat en Miquel va fer amistat i va poder comprovar per ell mateix que la relació entre els habitants d'un poble i entre els habitants d'una ciutat és molt diferent i no només perquè ho digui la gent. Totes aquestes noves sensacions que va experimentar a Tossa no les havia notat mai a la seva ciutat. Això li va demostrar que tots els llocs tenen les seves coses bones i les seves coses dolentes.

Al cap d'una temporada d'estar a Tossa, en Miquel va decidir que faria una visita a la seva ciutat. Un cop allà va notar que, tot i que encara se l'estimava, ja no tenia la mateixa sensació de trobar-se en el millor lloc del món com abans tenia. I quasi s'estimava més la vida de poble que l'atrafegada vida de ciutat. Des de llavors que podem veure en Miquel treballant en un restaurant tossenc més feliç i satisfet que mai tot descobrint els màgics encants de Tossa.

Sardanes de Tossa (I)

per **Francesc Fonalledas**

Amb aquest exemplar que ara tens a les mans donem inici a una recopilació que intentarà aglutinar les més de quaranta sardanes que en un moment o altre s'han dedicat a Tossa o a la seva gent. Molt possiblement i per la dispersió i manca d'arxius específics ens podem deixar alguna composició, i és per això que ara mateix ja en demanem disculpes alhora que us agraïm tota la informació que ens pugueu facilitar. Com a sistemàtica se seguirà l'ordre alfabètic d'autors.

Aguiló i Blasco, Josep
(Tarragona, ? -
Llagostera 27/03/
1958)

Popular compositor de sardanes amb una obra molt extensa (prop de tres-centes composicions). També era conegut per les bones maneres amb el cornetí. La sardana

més coneguda porta per títol "Cel rogent" enregistrada per la Principal de la Bisbal.

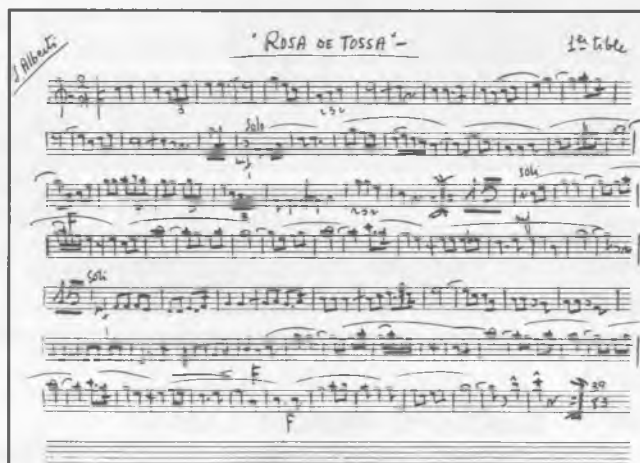
Dedicades a Tossa:

- "Tossa panoràmica" (1949)
dedicada a l'Ajuntament.

Aquesta sardana juntament

amb la que segueix, foren recuperades l'hivern de 1991 pel bon amic Vicenç Esteban, i interpretades de nou en el decurs de l'Aplec de la Sardana d'aquell any.

- "El Mestre Narcís Darder",

possiblement més antiga que l'anterior i dedicada a aquest músic i compositor de la nostra vila. D'una melodia ben senzilla i balladora el que fa sospitar que el mestre

Aguiló la composés pensant en els alumnes de Narcís Darder.

Albertí i Busquets, Josep
(Blanes, 20/03/1919)

Instrumentista de trombó i director de la Cobla-Orquestra Selvatana del 1947 al 1964.

Autor d'una trentena de sardanes, entre les que sobresurten: "Blanes festiu", "Ànima endins" i "Allegoria".

Dedicades a Tossa: -"Es recó de Tossa" (1949), obligada de trompeta i dedicada a

Josep Maymí, instrumentista de la Selvatana en aquells temps. Enregistrada al

disc "Sardanes de Tossa" el 1987 per la Principal de la Bisbal.

- "Rosa de Tossa" (1949), composada a partir d'una poesia de Manel Vilà dedicada a Rosa Cruanyes.

Ambdues sardanes encara es toquen per places i carrers de Catalunya.

Albors i Asins, Antoni
(L'Hospitalet de Llobregat,
27/10/1929)

Autor de sardanes ben treballades i balladores, veritable especialista en el

gènere de les "obligades". En destaquem: "Cucarona", "En Joan Rodamón", "Pinsans i cadernereres" (flabiol), "A l'amic Moreno" (de fiscorn), "Flors i violes" (de trompeta)...

Dedicada a Tossa:

- "Aquell trompeta de Tossa" (1991), composició pel lluïment del solista de trompeta que fou estrenada el Nadal de 1991 en un homenatge a títol pòstum tributat a Josep Maymí. És una sardana evocadora i amb un cant de trompeta de gran sensibilitat.

Bou i Geli, Vicenç
(Torroella de Montgrí,
19/01/1885
6/01/1962)

Segurament el compositor més popular de tots els temps. El mestre Manel Saderra i Puigferrer, conegut per "Puigferrer" en l'àmbit sardanista per evitar confusions amb el seu germà i popular compositor Josep Saderra, està considerat com la màxima autoritat en composició sardanística. Manel Saderra i Puigferrer ha comentat d'ell i la seva obra que respon a la veritable sardana, la sardana senzilla i engrescadora que resta per sempre a la memòria popular: "Torroella, vila vella", "El saltiró de la cardina", "Girona aimada", "Mimosa", "Voliaïnes", "Catalanitat", "La

mare cantora", "Volguda Calella", "Montserrat"...

Dedicada a Tossa"

- "Tossa, flor de mar" (1946) sobre una poesia de gran bellesa de Manel Vilà.

Enregistrada en disc per la Principal de la Bisbal i cantada habitualment per la "Coral Tossenca".

Buscarons i Pastells, Lluís
(Castelló d'Empúries,
28/02/1913)
Descendent d'una antiga nissaga de músics de cobla. Ha estat un dels flabiolaires de més anomenada de Catalunya. Fundador de la Cobla "Ciutat de Girona" el

1975. Com a compositor es defineix de "romàntic" amb unes sardanes de gran inspiració i bellesa, més a més de molt ben instrumentades, que es fan de molt bon escoltar i ballar.

Destaquen les obligades de flabiol: "L'Avi Rau", "Ocellets enjogassats" i "L'enyorada

al.losa", peces on el virtuosisme de l'interpret queda ben palès.

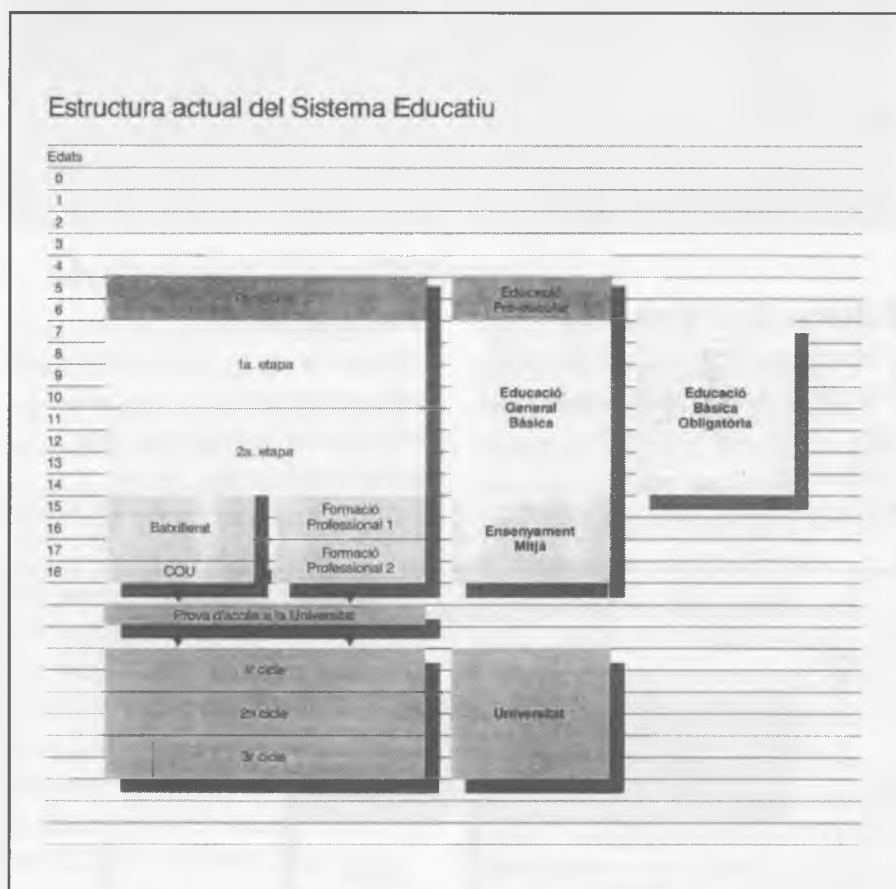
Dedicada a Tossa: -"L'encís de Sa Boquera" (1989). Romàntic com és el mestre Buscarons, alhora de cercar un títol per a la sardana que va dedicar a l'Aplec de Tossa i a l'Agrupació Sardanista Tossenca, va demanar algun lloc o paratge que fos suggestiu i conservés intacte aquell sabor, aquell perfum dels pins fregant la mar, i l'hi varem proposar Sa Boquera, un indret veritablement excepcional i verge. En el proper número: Camps i Comelles, Francesc (L'Aplec de Tossa, i Miralls) Carcellé i Tosca, Antoni (El

campanar de Tossa)
Casas i Zaragoza, Feliu (Pensant en ella, i El celler de Can Font)
Coll i Lligora, Josep (L'illa de Tossa)
Cullell i Sallés, Josep (El blau de Tossa, i Rebrotos tossencs)

L'IES Blanes III i el nou sistema educatiu

per **Mercè Mundet Torres**, professora de l'IES Blanes III

Fins al curs 90-91, la major part dels nois i noies que acabava 8è d'EGB i volia estudiar FORMACIÓ PROFESSIONAL, es matriculava a l'Institut de Formació Professional Serrallarga de Blanes. També anaven a aquest centre els nois i noies que havien cursat el primer grau de Formació Professional a Lloret i volien cursar el segon grau. El curs 91-92, el centre Serrallarga va deixar de ser un Institut de Formació Professional. Va passar a ser un Institut d'Ensenyament Secundari i va adaptar els estudis dels alumnes nous (els que havien acabat 8è d'EGB) a la nova Llei de l'Educació. Aquests nous alumnes i els que s'han incorporat en anys successius, varen fer 3r d'ESO (Ensenyament Secundari Obligatori). Això pot ser estrany per algú, però cal tenir en compte que el primer i segon d'ESO corresponen, en la nova Llei d'Educació, a setè i vuitè d'EGB, respectivament. Per als alumnes que s'incorporaven al segon grau de Formació Professional, el canvi s'ha produït en aquest curs 93-94, ja que aquest any

l'IES Serrallarga ja no imparteix primer de segon grau, i en el seu lloc hi trobem els nous batxillerats i els Mòduls Professionals. A partir del proper curs 94-95, els nois i noies de Tossa que vulguin cursar els estudis que indica la nova Llei d'Educació (3r d'ESO, si han acabat 8è d'EGB, o Primer de Batxillerat, si han superat l'etapa 14-16) no els correspon anar a l'IES Serra-

llarga, sinó a l'IES Blanes III. L'IES Blanes III va néixer el curs 92-93 per tal d'evitar la massificació als instituts de Blanes. Està situat al carrer vila de Lloret núm. 124.

NOU SISTEMA EDUCATIU

Educació Infantil

Una de les innovacions importants que preveu la reforma del sistema educatiu és la inclusió, dins dels

ensenyaments de règim general, de l'etapa prèvia als sis anys d'edat, que és el moment d'inici de l'escolarització obligatòria. Aquest període, anomenat *Educació Infantil*, corresponent als primers anys de vida de l'infant, és clau en el seu desenvolupament.

Abans i després del tres anys

L'Educació infantil comprèn dos cicles. El primer, fins als tres anys, i el segon, des dels tres fins als sis anys d'edat.

Educació Primària

L'etapa anomenada Educació Primària està organitzada en tres cicles, de dos anys cadascun:

- Cicle Inicial, dels sis al vuit;

- Cicle Mitjà, dels vuit als deu;
- i Cicle Superior, dels deu als dotze.

Inclou, per tant, l'educació dels alumnes compresos en les edats del que, en aquests moments, és l'EGB, però amb una modificació important: acaba als dotze anys -i no als catorze-, moment en què comença la nova etapa d'ensenyament secundari, la qual passa a ser també obligatòria fins als setze anys.

Educació Secundària Obligatòria

Probablement, la modificació més coneguda de les que introdueix la reforma del sistema educatiu, és la prolongació de l'ensenyament

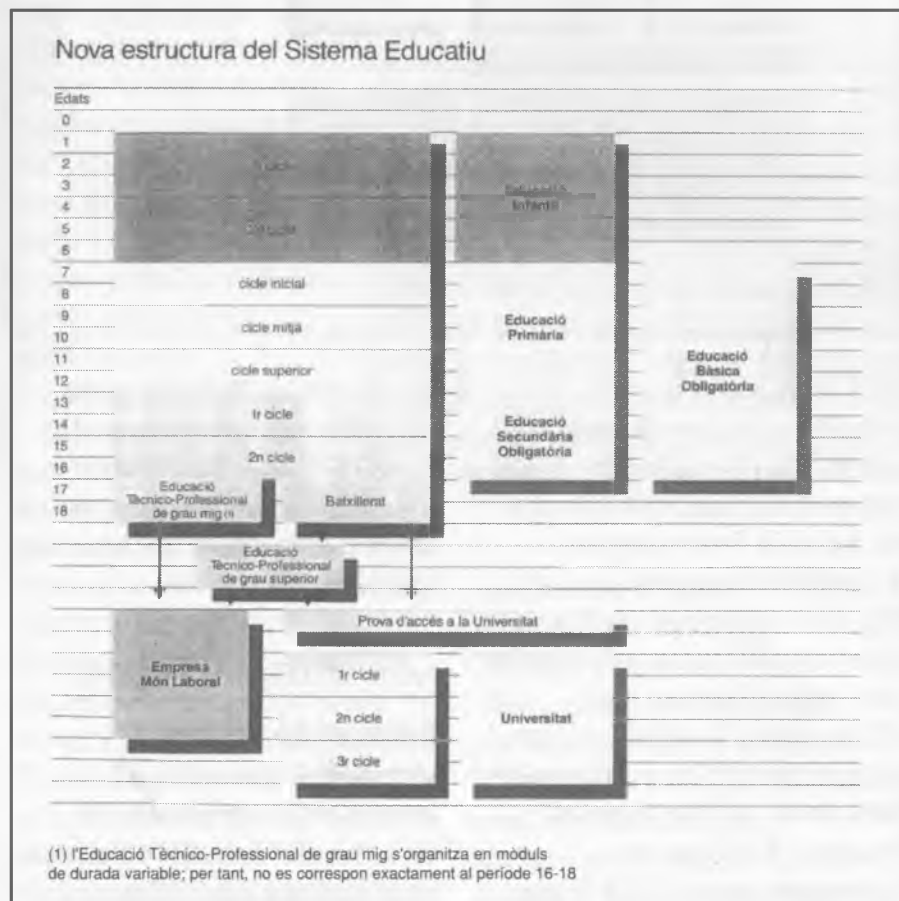
obligatori i gratuït fins als setze anys, edat mínima legal d'incorporació al treball.

L'educació primària acaba dos anys abans -als dotze-, i entre els dotze i els setze s'estableix un període de quatre anys d'Educació Secundària Obligatòria, que coincideix amb els anys de pre-adolescència i primera adolescència.

Els alumnes que, en acabar aquesta etapa, hagin assolit els objectius fixats, rebran el títol de Graduat en Educació Secundària, que facultarà per accedir a l'educació secundària postobligatòria (els batxillerats i la formació professional de grau mitjà) o bé per incorporar-se al món del treball.

Ensenyament comprensiu

El plantejament educatiu de l'educació secundària s'articula a l'entorn del principi d'ensenyament comprensiu: proporcionar una formació polivalent amb un nucli de continguts comuns per a tots els alumnes dins d'una mateixa institució, oferir-los un currículum bàsic i retardar el màxim possible la seva separació en nivells de formació diferents que puguin ser irreversibles. Però, al mateix temps, aquest principi ha de complementar-se amb una oferta d'ensenyament diversificada, en funció dels interessos, les aptituds i les necessitats d'alumnes també diversos. Per això, en el decurs de l'Educació Secundària

Obligatòria, s'estableix una progressiva diferenciació dels continguts, i l'alumne va realitzant una sèrie d'eleccions successives. Això suposa una oferta educativa molt més àmplia de la que actualment posseeix el nostre sistema educatiu.

L'obtenció d'aquest equilibri porta a estructurar els continguts que han de cursar els alumnes en un nucli comú d'aprenentatges, amb uns objectius comuns per a tothom, acompanyat d'una part variable. Les àrees de coneixement obligatòries són: Ciències Experimentals, Ciències Socials, Educació Física, Educació Artística, Llengua, Llengües Estrangeres, Matemàtiques i Tecnologia. A més, com s'ha dit, hi hauran matèries variables, que tindran un pes progressivament creixent.

Batxillerat

A partir dels setze anys, els estudiants que hagin superat l'Educació Secundària Obligatòria i que vulguin completar la seva formació podran optar entre el Batxillerat i la Formació Professional de grau mig. El Batxillerat comprendrà dos cursos acadèmics i haurà de proporcionar una formació general i especialitzada que permeti als alumnes incorporar-se a la vida activa o seguir estudis posteriors (bé a la Universitat, bé de Formació Professional de grau superior). Cada curs constarà de tres

I'ES Blanes III

tipus de matèries: matèries comunes, matèries específiques o de modalitat i matèries optatives.

Formació general i especialització

Matèries comunes seran Filosofia, Llengua, Història Contemporània, Llengua Estrangera i Educació Física, que completaran la formació general de l'alumne i donaran al Batxillerat el seu caràcter terminal. Els altres dos tipus de matèries, en canvi, aportaran la necessària especialització en una etapa que, evidentment, ha de preparar per a amplis camps d'estudi i de professions. Aquestes matèries hauran de tenir la suficient varietat per satisfer les preferències i les aptituds dels alumnes, les quals, en aquesta edat, comencen a definir-se amb claredat. Per tant, un estudiant haurà de seguir les matèries comunes fixades,

haurà de triar disciplines de modalitat i podrà escollir entre les assignatures variables que ofereixi el seu centre. Les modalitats del futur Batxillerat previstes per la Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu, amb possibilitat d'ampliar-les o combinar-les entre elles, són quatre: Ciències Humanes i Socials, Ciències de Naturalesa i de la Salut, Tecnologia i Arts. Corresponen, com pot apreciar-se, als grans camps del coneixement i als grups d'estudis universitaris. Els alumnes que cursin satisfactòriament el Batxillerat, en qualsevol de les seves modalitats, rebran el títol de Batxiller, que facultarà l'accés a la Formació Professional de grau superior (Mòduls Professionals-3) i als estudis universitaris. En aquest darrer cas, serà imprescindible superar una prova d'accés que, juntament amb les qualificacions obtingudes al

Batxillerat, valorarà les capacitats de l'alumne.

Formació Professional

Un dels principis que inspiren la reforma dels ensenyaments, sobretot en la seva etapa secundària, és la major implicació entre el món de la formació i el món del treball. En aquest sentit, el sistema educatiu, per si sol, pot garantir la qualitat de les titulacions acadèmiques; però per garantir la qualitat de les titulacions professionals i afavorir la inserció professional dels alumnes cal una estreta cooperació entre el sistema educatiu i el món del treball. Els continguts de la formació professional han d'estar determinats pel perfil específic de la professió a la qual s'adreça. Té un caràcter educatiu, però és eminentment professionalitzadora, perquè s'adreça a l'assoliment del domini d'unes tecnologies concretes i perquè prepara per a l'exercici d'un ofici o d'una professió. Dins del període de l'Educació Secundària Obligatòria (dels dotze als setze anys d'edat), tots els alumnes rebran una formació professional de base, complementària a la seva formació general. La Formació Professional en sentit estricte -el que s'anomena formació professional específica- forma part, juntament amb el Batxillerat, de l'educació secundària postobligatòria (a

Zones d'esbarjo de l'IES Blanes III

partir dels setze anys). S'ordena en dos nivells: de grau mitjà i de grau superior.

Reestructuració

Podran cursar la formació professional específica de grau mitjà els alumnes que tinguin el títol de Graduat en Educació Secundària (que s'atorga en acabar l'ensenyament secundari obligatori, als setze anys). Per a l'accés a la formació professional específica de grau superior serà necessari estar en possessió del títol de Batxiller (aquells que haguin

cursat la formació professional de grau mitjà i vulguin accedir a la de grau superior haurien de cursar, amb les convalidacions corresponents, el batxillerat per completar la formació general). Els títols que s'atorguen en acabar són, respectivament, el de Tècnic i el de Tècnic Superior de la corresponent professió.

Extracte del llibret "CAP A LA REFORMA" editat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Les coves de Tossa (IV)

per **Eduard Badiella i Noguera • Xavier Badiella i Noguera • Enric Badiella i Noguera**

CAVERNA DEL CAP PENTINÉ

Aquesta caverna, citada a la Guia Submarina de la Costa Brava, està situada al costat est del Cap Pentiné. Si bé no l'hem poguda localitzar, sabem que es tracta d'un túnel submarí de 7 m. de longitud situat a 4 m. de fondària.

Morfogènesi: La cavitat s'ha excavat sobre una diàclasi de direcció S80W. Al principi i arran d'aigua hi ha un pont de roca format per materials més resistents a l'erosió. És notable la fondària (de 3 a 4m.), en què es troba l'eixamplament de la galeria, que sol estar al nivell de la superfície.

segueix fins als 10 m., on gira cap a l'esquerra, quedant paral·lela a la cova anterior. Seguidament la fondària va disminuint, fins arribar a una platgeta final, on la cova s'estreny i es fa impossible el pas. El seu recorregut és de 42 m.

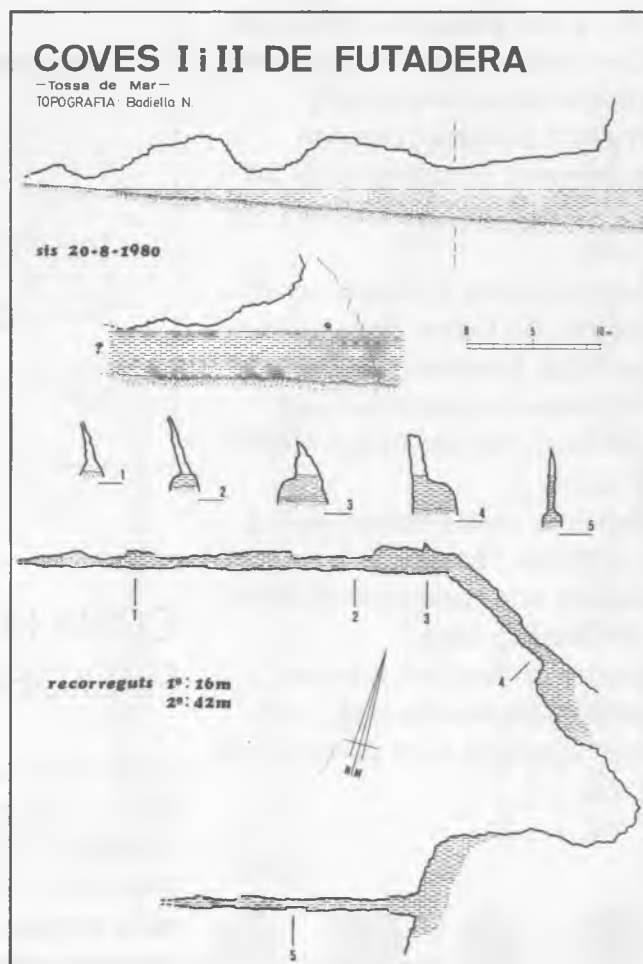
COVA I DE FUTADERA

Situació: Passat el Cap Pentiné, arribem a la Cala Futadera. A 100m., abans d'arribar a una petita punta, trobem l'allargassada boca d'aquesta cova.

Descripció: La cova té una sola galeria, molt estreta, que comença amb 6 m. de fondària i 4 m. d'alçada. El sostre es va abaixant fins a tocar l'aigua on la cova s'estreny més, impeding la progressió. En aquest punt la fondària és de 3 m., i la distància a la boca, 16 m.

COVA II DE FUTADERA

Situació: A 25 m. de la cova anterior, passada una petita punta. **Descripció:** La boca té 3 m. d'alçada, 2.5 de fondària i 1m. d'amplada, si bé sota l'aigua s'eixampla fins als 3m. La galeria

Morfogènesi: Els primers 10 m. s'han format arrel d'unes diàclasis de direcció N60W; la galeria segueix després per una altra diàclasi paral·lela a la de la cova anterior, de direcció S80W.

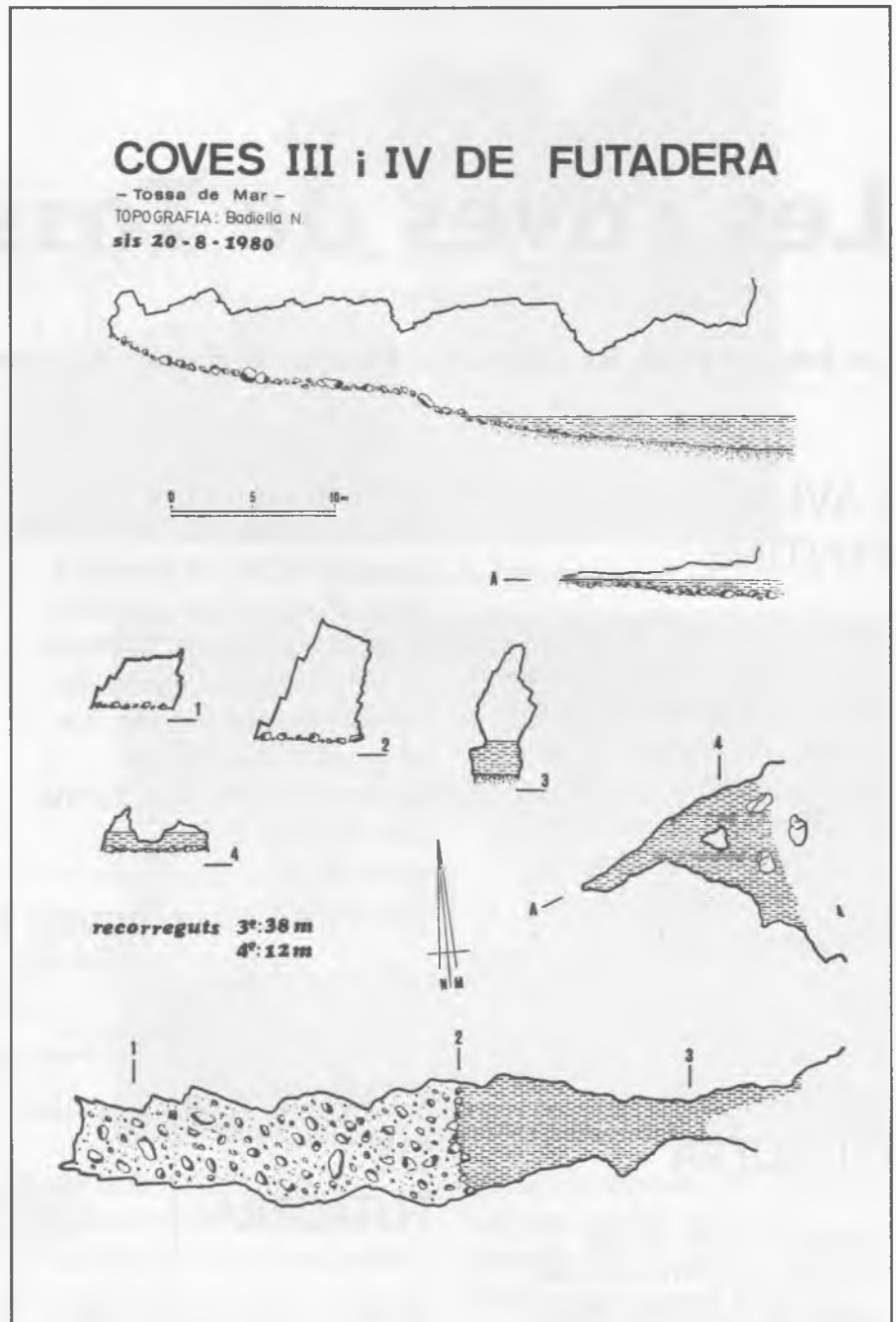
COVA III DE FUTADERA

Situació: A 30m. de la cova anterior, i passat un altre morro de roca, trobarem un corredor que ens porta directament a la cova.

Descripció: La boca té 2 m. d'amplada, 6 d'alçada 2 de fondària. La galeria es va eixamplant fins arribar, als 14 m., a una platja de còdols, on l'amplada és de 7 m. La cova manté aquesta amplada mentre la platja remonta suaument, acabant-se als 24 m. El recorregut és, doncs, de 38m.

Morfogènesi: El sector on es troben les Coves de Futadera, ha estat travessat per dos sistemes predominants de diàclasis, de direccions S80W i N60W.

Aquesta cova s'ha excavat, a l'aprofitar l'erosió de les aigües una zona molt fisurada de direcció oest, i posteriorment els sistemes ja esmentats de diàclasis, cosa que s'aprecia a les parts de la cova.

COVA IV DE FUTADERA

Situació: En un entrant de la costa, a 20 m. de la cova anterior.

Descripció: La cova presenta dues boques, que en realitat són una, perquè el pilar que

les separa no arriba a tocar els fons. La galeria és de sostre molt baix, que encara s'abaixarà més a mesura que entrem, fins arribar al nivell de l'aigua, on s'acaba la cova. El seu recorregut és de 12 m. Morfogènesi: La cova és estructurada sobre els esmentats sistemes de diàclasis,

la "boca" sud ha seguit una diàclasi de direcció N60W, mentre que la nord ho ha fet en una de direcció S80W.

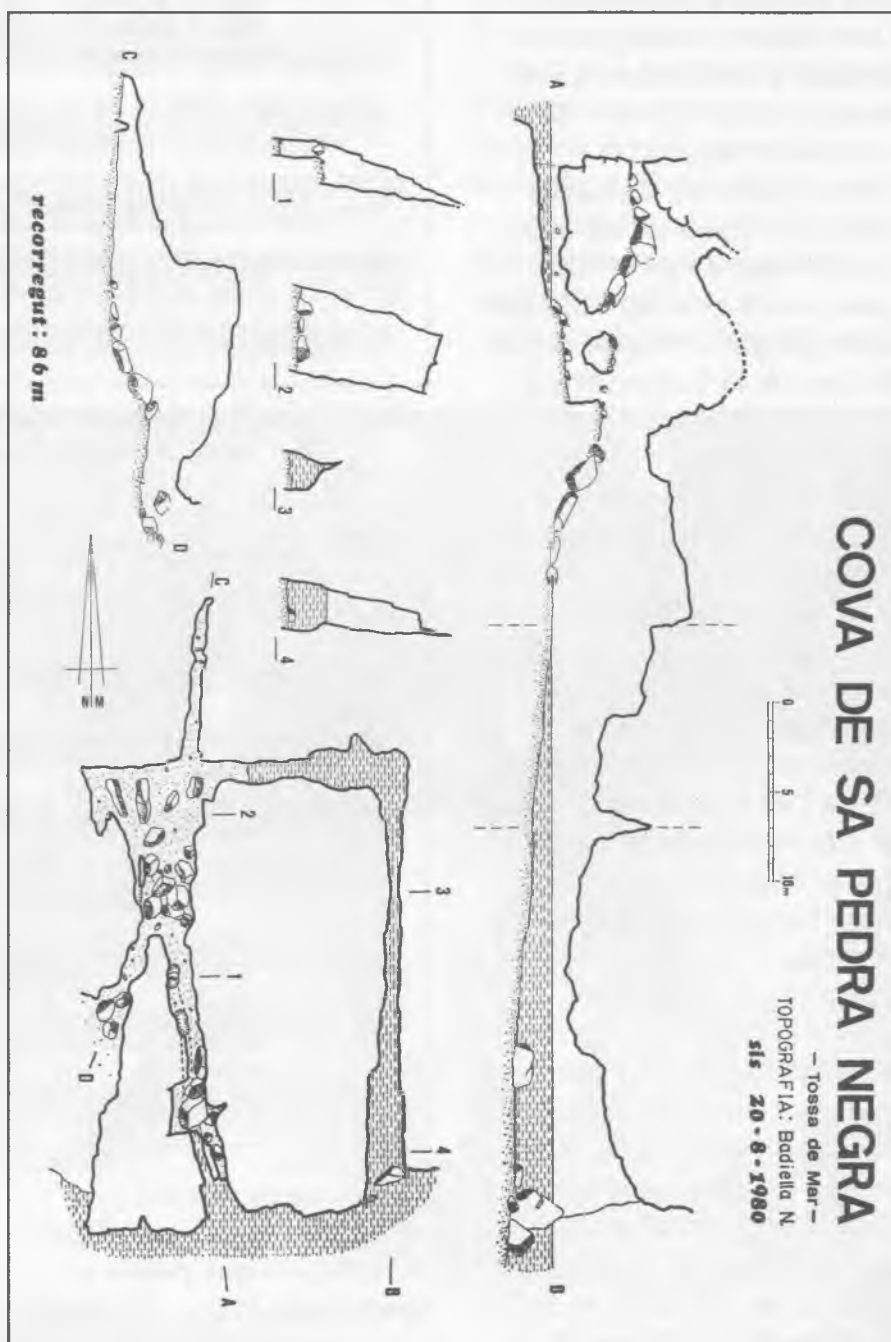
COVA DE SA PEDRA NEGRA

Situació: La boca principal és visible tot just passat el Camp Pentiné. És de 150 m. al nord de les Coves de Futadera; uns illots impedeixen bastant la visió de les altres boques. El nom de Sa Pedra Negra no sabem com l'ha rebut, ja que roques de coloració semblant no se'n troben fins molts metres més al nord.

Descripció: A la boca principal de 5 m. d'alçada, 2,5 de fondària i 2 d'ample, trobem un gros bloc que cal superar per seguir la galeria, que es va estrenyent al mateix temps que s'abaixa fins quasi tocar l'aigua. Torna a augmentar de dimensions i arriba als 22 m. de recorregut, on gira cap a l'esquerra fins donar a una platja i entrar a una sala de 9 m. de llargada, 6,5 d'ample i 7 m. d'alçada, a la dreta, de 10 m. de recorregut que passat un ressalt, acaba en una saleta. Tornant a la sala i en sentit contrari al de l'anterior galeria, remuntem uns blocs i hi ha una bifurcació. La galeria de la dreta, als 5 m., dóna a l'exterior entre un caos de blocs. En la de l'esquerra, de sostre més alt, hi torbem, primer, dos pous que donen a una galeria inferior. Aquesta

arriba al nivell de l'aigua, on es fa estreta i incòmoda fins donar a l'exterior. Seguint per la superior, remuntem novament uns blocs davallant llavors fins a l'exterior per una estreta boca penjada. El seu recorregut és de 86 m. **Morfogènesi:** Aquesta cavitat està dins d'una zona de dos sistemes de diàclisis perpendiculars, de direccions

N-S i E-W. L'aigua ha aprofitat els punts més febles d'aquest sistema, originant les dues galeries principals i la que les uneix. Posteriorment es produí un notable procés clàstic, que donà lloc a la formació de la galeria superior i gran part de la sala. Hi ha reduïdes concrecions a la part est de la sala i al final de la galeria de 10 m.

Pelegrí, benvingut siau

per **Francesc Fonalledas**

Des d'aquestes ratlles volem donar a conèixer que en el decurs de la rebuda del Pare Pelegrí, la Cobla Vila de Blanes va estrenar una marxa que el mestre compositor Lluís Duran i Massaguer ha dedicat a la nostra més estimada tradició. El nom de la mateixa el teniu a l'encapçalament d'aquesta ressenya i hem de dir que resulta molt escaient. La composició està pensada per acompanyar el Pelegrí des de la Casa de la Cultura fins a l'Església del Socors i en el passatge central s'hi pot observar que la melodia respon a la lletra "Pelegrí, benvingut siau".

El nostre agraïment més sincer al Sr. Duran, que un cop més ens ha refermat quelcom que els que el coneixem ja sabíem: porta a Tossa i les seves tradicions en el més noble que posseeix l'ésser humà: al cor.

A la "Cançó dels Pelegrins", a la sardana "El Pelegrí de Tossa", hem d'afegir-hi, doncs, aquesta nova composició, que sense cap ànim de protagonisme -l'estrena sense la més mínima publicitat ho evidencia-, demostra que per als tossencs de naixement i per als adoptius, aquesta tradició és per sobre de tot un sentiment, una intimitat,

De la marxa, el Mestre Duran n'ha fet dues instrumentacions, una per a cobla i l'altra per a orquestra.

valors que es veuen enterbolits per la preocupant massificació que pateix el pelegrinatge i que de cares al foraster ho converteix en una

simple caminada. Cal que entre tots reflexionem i intentem redreçar el nostre vot col·lectiu. Ara, però, moltes gràcies, Sr. Duran.

Com vaig arribar a Tossa de Mar

per **Jordi Mallafré**

Mai podia pensar que un dia vindria a viure aquí, a Tossa de Mar. Tot va començar quan vivia a Londres. Recordo que un vespre molt fred de finals d'octubre del 1961, jo m'encaminava cap a casa d'un amic, quan de sobte aparegueren tres joves fent disbauxa pel carrer. Un vestia un capell tirolès. Em vaig fer amic d'ells. El del capell

resultà ésser en Josep Collado, germà d'en Tomàs Collado, resident a Tossa. Entre altres coses, jo l'ajudava a redactar-li cartes comercials en anglès per a uns clients dels Estats Units, sobre un laboratori químic en perfums que tenia a Barcelona. Per mediació d'ell vaig conèixer en Tomàs Collado. Era el diumenge 16 d'abril de 1967 i la meva

primera visita a Tossa, després del mes d'agost de 1934, quan a través de les Escoles de la Generalitat, vaig passar un mes a la colònia d'aquesta vila. Molt poc recordo d'aquella època, però si per exemple, que ens instal·laren en una masia prop de la riera, més o menys on hi havia fa pocs anys el Club La Tropicana, i que l'Hotel Rovira

ja existia, però no al lloc on està situat actualment, i que la passarel·la d'aquell indret sobre la riera, tampoc existia, ja que fou construïda el 1936.

PRIMER DE MAIG DE 1967

Després de la meua primera trobada amb en Tomàs Collado el passat 16 d'abril, avui dilluns, és el primer dia de la meua tasca al Camping Cala Llevadó. A dos quarts de deu del matí, arribava a Tossa de Mar amb l'autobús "COSTA-MAR" de la línia Barcelona-Tossa de Mar. Immediatament em dirigí a casa del Sr. Collado; però no podia atendre'm tot seguit, perquè ell era regidor de l'Ajuntament i en aquest dia, festivitat de Sant Josep Oriol, va haver d'assistir a una processó que com a tal se celebrava. Em digué que tornés a casa seva a les tres de la tarda, donant-me una targeta d'un restaurant on anar a dinar. Era el Restaurant l'Ham (senyor Serra). Bé, disposant d'unes hores, vaig recórrer els carrers de la vila, fins arribar al carrer Peixeteria, desembocant a la Platja Gran. La meua sorpresa fou immensa al trobar-me a la dreta de la platja amb la mola del Cap de Tossa, i enmig l'emmurallada Vila Vella, que com un vell guardià ha vist transformar-se als seus peus la nova Tossa. Davant de la majestuositat del panorama, decidí encaminar-me cap a la porta que dona entrada a la vila medieval, resseguint els

seus pedregosos carrers i racons, fins arribar i resseguir les ruïnes de l'església que es troben quasi al cim de la mola, revivint una època, ja extingida, però encara vivent d'un pròxim passat. Descendint pels pendents dels seus carrers, vaig sortir novament per la mateixa

porta que vaig entrar i vaig refer el camí anterior cap al restaurant on després de dinar el Sr. Serra m'invità a un cafè. Exactament a les tres de la tarda arribava a casa del Sr. Collado i mitja hora més tard ens traslladàrem al càmping. L'estiu del 1967 va ser motiu per a mi de conèixer més bé la vila. Així fou quan més tard en un itinerari nocturn, junt amb uns amics recorreguérem des de la cruïlla de la carretera de Sant Feliu a la del Catxa Club, baixant cap a Mar Menuda. Un dels companys, resident a l'Hotel Rei Mar, ens invità a jugar unes partides de póker. A la sortida de l'hotel vam anar a passejar pels estrets i molt animats carrers on el turisme convertia la vila amb una inusitada animació. Quasi acabada la temporada, vaig descobrir quelcom que considero important: les restes romanes que es troben sobre l'avinguda del Pelegrí, les quals no eren molt visibles en aquell temps. Llavors uns homes treballaven removent la terra. Estaven netejant una resta de mosaic. La meua estada de cinc mesos a la vila de Tossa de Mar, m'ha fet comprendre la seva bellesa compaginada de mar i muntanya. El cel blau que predomina gran part de l'any, la quietud i el descans que és fruiïx després del bullici dels mesos d'estiu, em fan dir aquella frase:
TOSSA, PARADÍS BLAU!

Pasqua

per **Mossèn Enric**

- Els Reis porten joguines a la mainada.

- Els núvols ens porten la pluja.

- El Nadal ens porta Crist.

La Pasqua, als cristians, ens porta un missatge **d'alegria**. Perquè Crist ha ressuscitat; per això no ens cansem de repetir l'al·leluia. Els nens ensenyen les joguines. Els pagesos comenten amb satisfacció la saó que ha posat la pluja. Les famílies celebren el naixement d'un infant. Però quan aquest Infant és Crist? Imagineu-vos que el vostre fill, mort, ha ressuscitat (en parlarien).

1) Nosaltres, els cristians, som seguidors no d'un Crist fracassat i mort en la creu, sinó d'un Crist triomfador que ha vençut la mort. (De què parlem?)

Imagineu-vos que la vida de Crist i el drama de la Passió han passat avui...

2) La nostra fe es recolza en un fonament sòlid. Crist ha donat, com a senyal cert de la seva divinitat, la seva resurrecció. I Crist ha ressuscitat.

3) La seva resurrecció és un senyal cert de la nostra resurrecció. Crist, el cap del cos místic, ha ressuscitat d'entre els morts. Nosaltres,

els seus membres, també
ressuscitarem. Ho diu Sant

Pau: "Perquè Crist ha
ressuscitat, també

ressuscitem nosaltres". Crist diu: "Perquè aquesta és la voluntat del meu Pare, que tot el qui vegi el Fill i cregui en Ell, tingui la vida eterna i Jo el ressuscitaré a l'últim dia".

4) La Pasqua ens porta als cristians un missatge d'alegria veritable si tot el que hem viscut en aquests dies ens porta a una vida més intensa de gràcia.

Els cristians podem estar alegres i hem d'estar alegres. Tant com si hagués mort i ressuscitat un de casa teva i més.

Una característica de sempre és l'alegria (que avui és necessària més que mai). No es tracta d'una alegria fisiològica, d'un animal ple de salut, sinó profunda, nascuda del més íntim de la nostra ànima.

Un sant trist és un trist sant. Per poder conservar sempre aquesta alegria pasqual, hem de procurar:

a) Que entre Déu i nosaltres no hi hagi mai cap obstacle: pecat o ocasió de pecat.

b) Procurem viure una vida cristiana d'esforç, de sacrifici, de lluita. L'esforç és sempre font d'alegria (i desterrem de nosaltres aquest viure còmode-acomodat a la llei de Déu i a la nostra voluntat).

c) D'arribar a ésser molt generosos amb Déu. Per exemple: el

jove ric... se'n va anar trist perquè no va ésser generós.

d) En qualsevol contrarietat, mireu d'acceptar la voluntat de Déu. Crist, a l'hort de les oliveres, accepta la Passió (aquell calze) i es troba confortat.

e) Visquem conscientment la nostra dignitat de fills de Déu per la gràcia.

Per conservar l'alegria, donar-la, donant-se als altres.

Tinguem sempre present el record del premi que ens espera al cel, que després d'aquests anys de sofriments siguem portats al costat de Déu, per a veure'l, estimar-lo i posseir-lo per sempre, on aconseguirem la plena felicitat.

"Vivo sin vivir en mí, y tan alta vida espero, que muero porque no muero".

(Sta. Teresa de Jesús)
El missatge pasqual és d'alegria. Alegres amb Déu. Recordem que moltes vegades hem desprestigiats Crist amb les nostres cares serioses, amb les nostres postures ridícules.

Els cristians hem d'ésser els portadors de l'autèntica alegria. I hem viscut tristos... Cal viure la gràcia divina amb un màxim de gràcia humana. No podem fer antipàtica la figura de Crist.

Que la resurrecció de Crist sigui font d'autèntica alegria per a tots nosaltres, per als de casa, per al nostre poble i per a tots els homes i dones del món.

"En presencia de Yhavé danzo yo".

Nou recull de noms de lloc de Tossa

per Joan Florensa i Jaumandreu

Article prèviament publicat, amb el títol "Itinerari toponímic pel Massís de l'Ardenya", als núms. 2.345, 2.348, 2.351, 2.352, 2.354, 2.356 i 2.357 d' "Àncora. Setmanari de la Costa Brava", que edita l'Associació Cultural Bitàcola a Sant Feliu de Guíxols.

Invito al lector a començar una imaginada excursió tot seguint els noms de lloc dels diversos indrets que amaga el Massís de Cadiretes, molts dels quals ja coneixerà, encara que sempre se'n poden descobrir de nous. Com és propi de l'àrea on ens trobem, la major part dels topònims són en salat i el fet que, en alguns d'ells, s'empri l'article literari es pot deure al seu ús eventual dins el parlar salat o bé a l'ascendència provinent de l'interior de la comarca de la Selva de les famílies dels habitants de la major part de les masies, els quals no salen. Cal dir també que altres característiques dialectals que es reflecteixen en la pronúncia dels topònims són la iodització, l'elisió de la

vocal a i de vegades del diftong eu a començament de paraula, la reducció del diftong ua en o en alguns casos, l'absència d'africació en el mot "plaja" i, ocasionalment, la vocalització de l en u (w) i l'ensordiment de b en p. Com a barceloní que porto més de disset anys sovintejant aquesta zona, els coneixements toponímics que tot seguit passo a exposar han estat el producte de les nombroses enquestes orals que hi he realitzat, destacant-ne els següents informadors: Salvi Pons i Gironès, "en Pons de Can Martí", expert treballador del camp i del bosc nat a Vidreres el 1908 i que visqué a Can Codolar, a Sant Llorenç, veïnat rural de Llagostera, abans de passar a Tossa el 1940; Faustí Pujol i Mundet, nat al 1920 a Sant Benet, masia la qual n'és masover i el seu germà Joan (a.c.s.), nat a la mateixa casa el 1916; Joan Mundet i Pujol, cosí dels anteriors, nat el 1924 a Cal Rull, on hi visqué trenta-cinc anys; Josep Gomis i Fradera, nat a Tossa el 1910

i que fou patró i segon mecànic d'embarcació; Joaquim Raurich i Vilanova, nat el 1908 i que treballà quaranta-dos anys a Can Cabanyes de Montagut, i el seu fill Ramon Raurich i Santané, nat el 1944; "Xico" Colomer i Bandrich, nat a Sant Feliu de Guíxols el 1930, però d'ascendència tossenca; Francesc Gelmà i Gotarra, "en Xico de Can lern", nat el 1912 i masover de dita casa de pagès; Jaume Garriga i Gordils, nat a Tossa el 1931, i el seu fill, Grau Garriga i Trias, nat el 1964 i, finalment, un altre senyor nascut a Tossa l'onze de juliol de 1928 i que preferix no ser anomenat, a tots els quals agraeixo la seva amabilitat.

Ocupant l'espai central del Massís de Cadiretes, el terme de Tossa, de 38'18 km² acompanya la costa, que davalla de llevant a garbí, en un espai de més de 8 km amidats en línia recta, estenent-se cap a l'interior en una franja d'entre més de 7 i 3 km d'amplada. El conjunt és partit pel mig per la falla que

L'autor i un excursionista a Castellet, durant l'excursió Tossa-Cadiretes-Font d'en Benito-Tossa, el 25 d'agost del 1992

baixa des de la collada de Terra Negra en direcció NO.-SE., deixant a tramuntana les formacions més enlairades del Cadiretes i allotjant la Riera de Tossa, la qual desguassa a mar a sa **Plaja Gran**. Aquesta mena d'eix té continuació en direcció oposada, a partir del Coll de Terra Negra, en el Torrent de Can Noguera. Tancant per llevant el pla de Tossa i a tocar l'actual nucli urbà de la vila s'aixeca la Serra d'en Puignau, derivació del bloc del Cadiretes, al qual l'uneix es Coll des Sastre, que surt a trobar la mar en costa penya-segada. El cim de l'esquenall el constitueix l'anomenat Puig o Turó d'en Pela per uns i Puig de l'Abel·lors pels altres, amb els seus 220 m, trobant-hi a més, tot anant de l'interior cap a mar, es Puig o Turó de Can Martí (que, amb sa Roca de Can

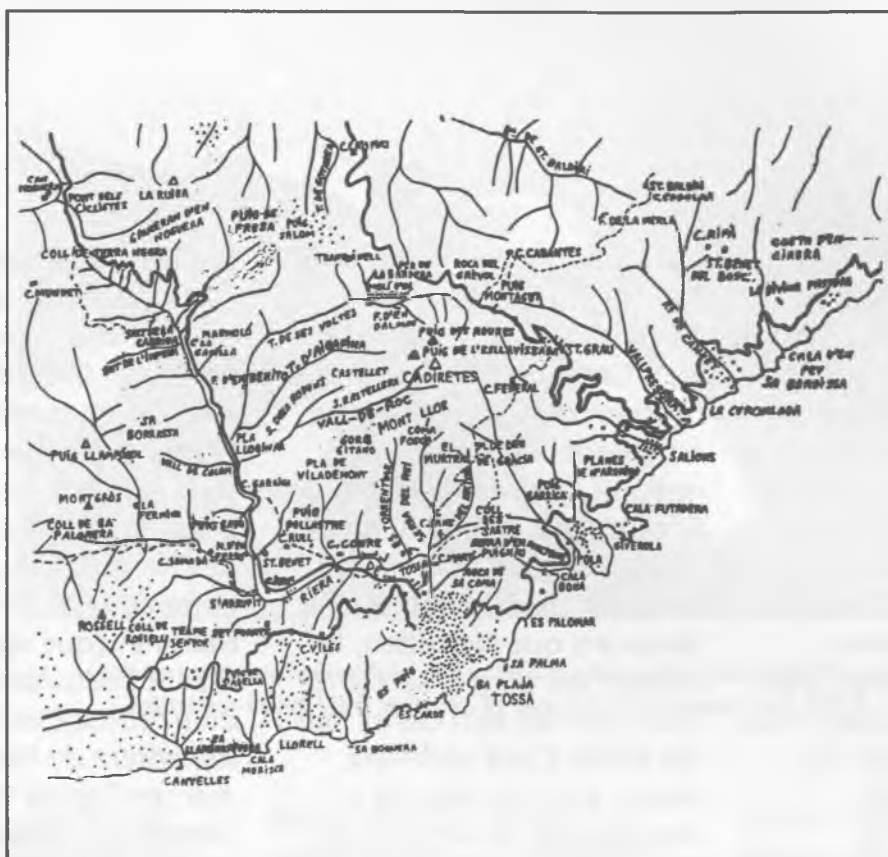
Martí, rep el nom del mas abandonat que, presidint un càmping des de fa una dècada, hi té a sota), es Sot i sa Roca de sa Coma, sa Roca d'en Puignau (aflorament gros i rodó, que era una parada de la llebre, dreçat dalt el braç pel qual s'hi enfila el barri del Mas Font, tot i que hi ha qui diu que el nom correpon en realitat a una altra roca que hi ha dins es Sot de la Càtxara), i limitat pes Torrent d'en Bou, més amunt Sot de la Càtxara, el branc que, davallant pel puig que hi ha qui en diu de n'Enric Ferrer a causa de la presència de l'antic Xalet de n'Enric Ferrer o Sant Jaume Apòstol, es va allargant fins a trobar sa **Plaja**, tot acollint en llur espadada costa les clotades de sa Plama o sa Pauma i sa **Plaja** del Reig. Darrera es Puig de n'Enric

Ferrer i sa Trinxera, hi ha ses Roques de Dalt, des Mig i de Baix, on és regeixen els pescadors per fer les enfilacions de llurs senyes, i també es Forns d'en Pere Bota, "que feia quitrà". Passats sa Cala Bona i el seu Torrent, baixa el carener que, acabant "a marc" a sa Punta de Pola. Davant de Garbí, té les grans roques dites Moltons, ses Cabrides o es Cabrits, distingint-s'hi, en la darrera denominació, els de Dalt, des Mig i de Baix, noms deguts a l'aspecte que ofereixen entre la boscúria. En aquest mateix esquenall, però a dintre, hi ha qui en situa el ja esmentat Puig d'en Pela, ensems que el cim que hi ha dalt de tot des Torrent de Cala Bona és es Cabrit. As Coll des Sastre, hi neixen, a una banda, unes torrenteres que formen part de la

capçalera del torrent anomenat Font del Rector, el qual dóna sa Riera, i, a l'altra, es Sot des Coll des Sastre, afluent de l'Aiga de Martines (el cognom Martines consta documentalment a la vila des del segle XVII), la qual desemboca a mar a Pola. Creua el coll el camí de Sant Grau, el qual mena a dita ermita coincidint més o menys amb l'antic camí d'anar a Sant Feliu de Guíxols. Prenent-lo, de seguida es troba a mà esquerra es Suro de la Custòdia. Llur brancatge li dóna aquesta aparença. Llavors, ve un trencall on, per la dreta, surt vers les Planes el camí dels Ruixons de Baix, que pren el nom de tots aquests torrents (Aiga de Martines, Torrent de Giverola,...) que descendeixen cap a mar per tot aquest pendent litoral del Cadiretes, coneguts en conjunt com Ruixons. Continuant pel camí de Sant Grau, més amunt, surt per la dreta el camí dels Ruixons de Dalt, que també va a les Planes. Segons els uns, al seu tram inicial, i, segons els altres, a les Planes, hi ha la cruïlla del Pas d'en Garrofa. En tot cas, un cop travessat es Sot de Ruixons o Aiga de Martines, surt un camí cap avall que diu que no és pas gaire antic, el qual va a sortir

a la carretera dels Ruixons de Baix als Quatre Camins. Tornant de nou al camí de Sant Grau, un tros més amunt del trencall, vénen les restes esbotxades de l'ermita romànica de Mare de Déu de Gràcia. Prop d'elles, hi ha es Pi del Bisbe, un pi gros que, en haver crescut amb el temps els que l'envolten, ha estès el seu nom al sector de bosc, que ara se'n diu es Pins del Bisbe. Camí endavant, primer surt una dreuera a l'escaire que du al Pla de les Pinyaques i va a sortir a la carretera de Llagostera a Cala Salions, també anomenada de Sant Grau, al Pla de Montagut. Continuant, però, pel nostre curs, una vegada travessada la part alta des Sot de Ruixons, vénen la Roca Xica, que era una parada de cacera del senglar, la Creu de Fusta, a la vora dreta del camí i posada l'original en recordança del punt en què, segons una versió, fou mort un viatjant pels lladres, o bé, segons una altra, "on van matar el general (?)", que "ell i el cavallista que portava varen girar les ferradures al sentir-se perseguits". El general Lluís Lacy, al qual sembla que es refereix, en realitat morí afusellat al Castell de Bellver, de Mallorca, el 5 de juliol del 1817. Ara, el camí ha esdevingut un empedrat

romà, malgrat que, amb els eixamplaments que es van fent en totes aquestes carreteres forestals, potser aviat no en quedarà res. D'aquí cap a mar, baixa una serra que es bifurca més avall a banda i banda des Torrent de Giverola, dreçant-s'hi, entre aquest i l'Aiga de Martines (que aquí també és dita Sot dels Abeis o Caliptus de n'Aromir), es Puig Garriga, sa Pedrera de Pola i, sortint a mar, es Cap de Pola. Entre es Torrent de Giverola i es Torrent de Salions, hi ha les Planes de n'Aromir, es Puig de s'Agulla (on un pi trencat voltat d'altres arbres també cremats per un llamp feia de terme entre les propietats de Fernando Vilallonga les Planes) i, ja a mar, es Cap des Pentiner. As Torrent de Giverola, la Font de l'Arbre, que diu que ara és perduda, tot ple de bardissa, i així deu ser perquè el passat agost la vaig buscar infructuosament, hi ha qui diu que era al costat d'un arbre poll, però en canvi, hi ha qui afirma que era el cantó d'una alzina grossa i que, per això, era anomenada també font de l'Alzina. D'altra banda, anant per l'actual carretera de Sant Feliu, que va vorejant la costa pels crestells dels penya-segats, entre sa Pedrera de la Casilla i sa Barraca del Ferrer ("on

arreclaven la fràgola i les altres eines de fer la carretera"), entra "per mont" el camí que va a les Planes i al Pas d'en Garrofa, trobant-s'hi, un cop s'entra als garrofers, a mà esquerra, el Suro de l'Amo, un suràs, a l'ombra del qual, el propietari hi deixava les coses i feia un moix mentre descansava, per la qual cosa també era dit Suro del Fato. Les Planes foren una antiga plantació, on s'hi van plantar garrofers i s'hi feien patates. Però, remuntant la serra fins al punt on ens trobàvem, abans de Cas Federal i sobre els Castanyers d'en Montaner, hi ha el Salt de l'Euga, que ve del fet que "a la carretera, que està estesa de roca i l'aigua que ve de dalt hi passa,

l'animal d'un cavaller de Sant Grau caigué una vegada, però s'ho apuntà i, quan hi arribava, sempre la destrompassava d'un salt". Cas Federal és un mas esbotxat del qual s'expliquen moltes anècdotes com ara que hi tancaven i hi afussellaven gent "d'un d'aquells bàndols del segle passat" o que es Federal, que diu que hi visqué fins a la primera meitat del nostre, hi tenia posada una manta subjectada amb una pedra a cada cantó estesa al terra al mig del camí, treient el cap per la finestra, amb la seva llarga barba blanca, cada vegada que hi passava algú per comprovar que s'hi deixava alguna cosa. En avall,

baixa la carretera del "Sunyer". Segons les diferents opinions, o bé el torrent que el camí travessa abans de la casa o bé el de després, és l'Aiga de Bigues. Més endavant, ve un revolt on, a mà dreta, hi ha sa Cova des Lladres, que diu que "ara és tapat". De l'Aiga de Bigues, també anomenada Font de Bigues, els monjos de Sant Grau en feien arribar l'aigua a la seva font mitjançant una conducció. Hi ha qui diu que, en aquest sot, que de fet, és es Torrent de Salions o de Cas Federal, més avall Sot de la Ben Completa i que desguassa a sa Cala Salions després del seu aiguabarreig amb l'afluent en què hi ha el Saltant de Salions, hi ha la

Font de la Teula. També es coneixen altres topònims en aquesta zona: Castanyers des Federal, Castanyers de Sant Grau o de Vallpresona, Font d'en Montaner,...

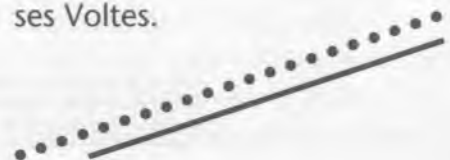
El camí arriba a l'antiga ermita de Sant Grau, amb masoveria al costat, aixecada a l'indret on es considera que hi visqué un temps el sant occità d'Orlhac. El 1452, fou restaurada per un anacoreta, restant abandonada entre el 1810 i el 1882, quan tornà a ser restaurada, celebrant-s'hi cada any des d'aquella data el concorregut aplec del dia 13 d'octubre. Es dreça, a 375 m d'alçària, en un contrafort que davalla de les cotes més elevades del Cadiretes cap a mar, el qual acull també sa Roca del Rei, més avall, on va fer parada per caçar el senglar l'Arxiduc Carles d'Àustria, la qual té al costat es Banc d'Escon. Pel costat de Sant Grau, hi passa la moderna carretera que, de la que Sant Feliu, surt a l'altura de sa Cala Salions en direcció a Sant Llorenç i Llagostera.

L'ermitatge es troba voltat també, des de fa trenta anys, per uns quant xalets construïts dintre l'àrea d'una gran urbanització projectada que, afortunadament per al paisatge, no es va arribar a dur a terme, havent-hi prop d'un dels viaranys que s'hi van

obrir, la roca granítica coneguda com Pedra-sobre-altra, que ha vingut fent de terme de la partió entre Tossa i Llagostera al llarg del segle, havent-s'hi excavat al seu peu un pretès sepulcre paradolmènic.

Enfilant la carretera en direcció a Llagostera, després d'un parell de revolts, s'arriba al Pla de Montagut, que, per l'esquerra, enllaça amb el de Cadiretes, entrant-hi el camí que va al Pla de les Pinyaques (nom no gaire antic que ve "que hi (a)naven a netejar pinyes i quedava runa") i as Puig de ses Cadiretes (519m) amb un desviament previ vers on hi ha l'Alzina Rodona, i, per la dreta, voreja el Puig de Montagut (504 m) per la seva vessant de solell, tot allotjant l'antic Corriol del Correu, que continuava, planejant tota l'estona, cap a Sant Feliu, sent en algun tram empedrat i anant per la punta del camp de Can Cabanyes, Sant Baldiri, El Codolar, La Divina Pastora i l'entrada de Can Pey, on hi trobava la carretera, amb un control de carrabiners, que passava per la Barraca de la Vinya del Cap de Dos Rovells. A les vessants de solell del suara esmentat Puig de Montagut, el qual és coronat pel Castell de Montagut (que, segons el Sr. Salvi Pons, hi havia la tradició

que era "del Rei Martí", el qual era un feudal posseïdor també de Can Martí), neix el llarg curs d'aigua de Vallpresona, Vallpregona o Vallprehona, que, constituint la partió amb el terme de Santa Cristina d'Aro, el qual entra amb forma de tascó a trobar el mar, va a desembocar a la platja homònima, havent-hi, a mig camí entre Sant Grau i aquesta, la Roca de Solius, que fa de terme. Un xic més enllà de la carretera de Sant Grau, a mà esquerra, hi ha, flanquejada per una pedra, l'entrada del camí de Can Rusques, el qual baixa paral·lel a ella, tomba sobtadament i continua en direcció a mar en un tram on anava acompanyat d'un llarg mur fins al replanet on s'hi dreçaven les parets de l'antiga casa, recinte ple d'heura on hi tancaven bestiar en mal temps, tot plegat ara capolat per gent que han agafat les pedres per als jardins dels xalets. Pel costat de l'indret, s'esmuny el Sot de Can Rusques, que, de seguida, s'ajunta amb el Sot dels Castanyers d'en Rissech, el qual davalla de l'aiguavés des Puig des Roures, ambdós torrents capçalera de Sot de ses Voltes.

Cap on va la qualitat de l'ensenyament públic?

per El col·lectiu d'interins i de substituïts de Tossa de Mar

Som el col·lectiu d'interins de Tossa de Mar que ens venim a sumar a tota la sèrie d'accions que expressen disconformitat amb el Departament d'Ensenyament. Ens hem vist obligats a fer públic el nostre descontent amb l'actual política referida al present i al futur de l'ensenyament públic a Catalunya.

Us posem uns quants exemples del que vivim:

- No ens cobreixen les baixes inferiors a 15 dies, amb les conseqüències negatives que això comporta per a l'escola i per als alumnes.
 - La nostra inestabilitat laboral i geogràfica, amb les repercussions per a la salut, les relacions familiars,...
 - Un sistema d'oposicions completament injust, tant pel que fa al nombre de places, com pels criteris de selecció.
 - Incoherències a nivell de pressupostos, en la valoració de prioritats.
 - Han augmentat el nombre d'alumnes per aula i han disminuït el nombre de tutors.
 - El dret per a tots a accedir als cursos de Reforma.
- Com podeu comprovar, tot això i molt més comporta un futur incert per a la majoria del col·lectiu de mestres interins i substituïts de Catalunya, així com per a la posta en pràctica d'una Reforma, ja per ella difícil de dur a terme.

Notes històriques sobre la Capella de la Mare de Déu de Gràcia

per **Mario Zucchitello**

El dia 27 de febrer d'enguany, organitzada per la Regiduria de Cultura del nostre Ajuntament amb la col.laboració del Centre Excursionista de Tossa i amb el permís del propietari, Sr. Francesc Aromir, es va portar a terme una operació de neteja a les restes de la capella de la Mare de Déu de Gràcia. Confortats per un temps primaveral i un agradable i silvestre dinar, varen transcórrer hores magnífiques a l'esplanada assolellada de la capella.

La ginesta, l'arboç i el bruc, junt amb altres plantes, l'havien envaïda de tal manera que ben aviat haurien caigut també les poques parets que encara sobreviuen. Ara, tornen a respirar amb la esperança que arribin temps millors.

En el transcurs de la neteja va aparèixer una pedra picada, de forma de paral.lelepípede

(cm. 45x20x25, aproximadament) amb una inscripció: 1607, que ara tothom pot veure a l'entrada de la Casa de Cultura de la Vila. La troballa corrobora una nota del meu arxiu, escrita l'any 1901, que diu: *"En la piedra de sobre la puerta de esta capilla de la Virgen de Gracia hay la fecha de 1607".* I afegeix *"En una piedra vertical, que forma espillera, y en la llinda hay el nombre de Jesús y 1617. -Vicens Pejoan MAFETA".* No sabem si també aquesta última inscripció es troba encara entre les runes o si ha desaparegut definitivament.

Només una excavació ens pot donar una resposta. Sabem, doncs, que entre 1607 i 1617 la família Pejoan va realitzar importants obres a la porta de la capella. Més tard, els de can Payet (família acomodada, que ha donat tants de sacerdots a l'església) compraren part del bosc dels voltants, tant que l'indret s'identificà amb aquesta propietat, com ho recorden els versos d'una vella cançó: *Sant Garau de Vallprahona, Sant Baldiri de Canyet, Sant Benet del mas d'En Ferro, La Mare de Déu de Gràcia de can Payet*

Eren anys de gran devoció popular. Mariners i pescadors, que tantes vegades arriscaven llurs vides en el perillós treball de la mar, eren ben coneixedors de les gràcies rebudes. Ja el 1621, els homes de mar i altres vilatans, pràcticament tot el poble, decidiren construir una casa

al costat de la capella i comprar els ornaments necessaris per al culte. Però les possibilitats econòmiques eren ben minses.

Obtingueren, aleshores, llicència del bisbe per pescar els diumenges i algunes festes manades. De les pesqueres en feren cinc parts: quatre per a ells i una per a la capella. Així, amb l'ajut de tots, s'edificà al costat de la façana una habitació amb dues finestres laterals i teulada de dos aiguavessos.

Normalment, s'hi celebraven les funcions religioses els dies senyalats. Però a començament del segle XVIII, era tant el costum de dir-hi missa també els diumenges i festius, que el bisbe manà als beneficiats i rector de la parròquia d'abstenir-se de celebrar-la en la capella si abans no s'havia dit a l'església parroquial. És que molts bosquerols,

carboners, vinyaters (a prop, es poden veure restes de marges amb pedres d'antigues vinyes) acostumaven a passar el dia a la muntanya i havien fet de l'ermita un punt de referència obligat, de trobada i, sobretot, de confort espiritual durant les llargues hores de dur treball.

Com els altres edificis religiosos, també la Mare de Déu de Gràcia rebia de tant en tant les visites pastorals del bisbe o del seu delegat, quan es dirigien al més important santuari de Sant Grau. En la de l'any 1732 el visitador escrigué: *"Faig observar que des de la porta de la capella, tancant un ull, hom veu els monts feliços de la Beata Verge del santuari de Montserrat"*. L'activitat va terminar de cop amb la guerra de la Independència. Les guerres, ja se sap, no resolen mai res i porten sempre mort, dolor i

destrucció. En el nostre cas, les tropes napoleòniques, que provenien de Sant Feliu de Guíxols, derruïren, entre 1808 i 1809, la capella de Sant Grau i la Mare de Déu de Gràcia. No va ser un cas aïllat. A Hostalric, per exemple, la capella de la Mare de Déu del Socors fou enderrocada pel maig del 1810. La imatge de Sant Grau junt amb les altres que s'hi veneraven foren portades a Tossa i dipositades a l'església parroquial fins al 1882, quan, reconstruït el santuari pel mecenes Grau Rodés Morè, tornaren al seu lloc original. En canvi, la de la Mare de Déu de Gràcia no fou mai més reconstruïda i, mentrestant, la inclemència del temps i la incúria dels homes l'han reduïda a la ruïna actual.

La Babel de les arts

Vanessa López i Josep Moreno

El bojos fan bogeries i els pops només "poperies"

L'altre dia una mossa em contava un moment passat dintre d'una cova quan el sol eixia d'orient.

Era una cova de tantes que hi ha al penya-segat, on hi arriben les onades si el vent bufa de llevant.

Allà al fons, hi ha una platgeta, on hi trenquen per finir ones d'aigua ben neta, provinent només del mar.

Un bassal voltat de roques tot un món ben mariner -musclos, peixos, d'algues moltes- sorgia com un viver.

Un jorn, que ella s'hi banyava, un pop massa tafaner sortint del catau nedava i s'hi atansava amb deler.

Sabut de tots és que el pop en veure un drap blanc s'hi acostava i, després que hi és a prop, entren en joc ses ventoses.

I ara comencem el conte: -La joveneta, de peu, dintre l'aigua quieta, volta fins a que l'animal veu.

S'atura i al pop li deixa que l'empaiti totalment i sens llançar ni una queixa li permet que ell vagi fent.

Els pops tenen tots vuit potes i ventoses avantçant; d'elles n'hi ha dotzenes moltes i amb elles fent petons van.

I sent per cuixes i cames, per on hi regna blancor, centes i centes fiblades tament xudets de nadó.

I popeja que popeja -"popeja", no palpa el pop, ells només fan "poperies", poperies, Déu n'hi do.

El pop tresca tot el dia. Quan caça es fa fonedís, canvia el tint de la pellissa davant perill, si és precís. Si tot això no el defensa i veu que serà empaitat de tinta nuvolets llença... Per avui el conte ha acabat.

El bojos fan bogeries i els pops només "poperies".

Josep Moreno

La sensació més "guai": L'AMOR

Una sensació és com un aire que entra al cos, l'amor és la sensació que més m'agrada. A vegades fa mal però unes altres fa bé. La primera vegada et dóna vergonya de que et vegi, i t'amagues. La segona vegada ja saps el que és i ja no en tens de vergonya.

El meu estimat està aquí! Segur que el sento. Les seves onades d'aire entren al meu cor, m'ha salvat de la primera vegada que em vaig enamorar de veritat.

Sento que el cor em batega fort quan el veig, sento, sento que l'estimo quan el miro. Es tan maco sentir això, tant de bó durés molts segles.

El primer amor ja no existeix, només queda pols, molta pols.

Del segon amor encara no hi ha pols i tant debó durés molt temps sense pols.

Jo sóc molt enamoradissa, però la vegada que em vaig enamorar més fort va ser quan... No en parlem que ja està passat.

Només tinc ulls per un, ara.

Sento tot el que s'ha de sentir, odi, amor, alegria i fins i tot: por.

Decididament la sensació més "chiula" és l'amor!

Testimo!

Vanessa López

CARTES AL DIRECTOR

UN TOMB... PELS CARRERS DE TOSSA

La nostra vila, a l'igual que la majoria que viuen del turisme, es veu obligada a donar i vendre bona imatge, que podríem traduir com netedat, tranquil.litat, seguretat, oci... i un llarg seguit.

El cert és que com tantes vegades passa, la realitat no es correspon amb el que hom pretén vendre. Parlem-ne.

Passejar per determinats carrers de Tossa, en especial els de la zona vella (i d'entre aquests el carrer Rosa Rissech), resulta del més divertit i agosarat que hom pot veure. Els factors causants: les merderades, pixarades, i bestiar automobilístic aparcat -tal volta fora més correcte dir "entrepassat"- al bell mig dels vials. El tema de les merderades i pixarades preferentment de gos és de la més pura higiene i estètica ambiental i cal responsabilitzar-ne els propietaris, que els deixen anar a campar pel seu compte o -el més greu- els acompanyen ben marrats a fer les necessitats a casa dels altres.

Tossa té la sort de gaudir de muntanyes i boscos a escassos minuts del centre urbà. Té el llit d'una riera que travessa la població, però el que alguns amos no tenen és el sentit comú, l'educació, i la poca vergonya de portar-los-hi. També s'ha de reconèixer que hi ha qui va provist de bosses i en cas que l'animal faci la necessitat a una vorera, un carrer, o a la platja, ho recullen i dipositen a la paperera

més propera. A la platja, element de primer ordre en un poble turístic costaner, tot i la presència d'alguna senyalització prohibitiva d'accedir-hi amb gossos i animals, tant a l'hivern com a l'estiu, és fàcil veure-hi aquests animals sols o acompanyats. Tot plegat és un tema d'higiene i bona imatge que hom podria solventar:

a) Fent un cens obligatori dels animals de companyia o similars del terme de Tossa.

b) Obligar els propietaris a portar-los amb collar amb placa d'identificació, que permetés saber el propietari en cas de que l'animal anés sol.

c) Sancionar els propietaris que deixin els animals a la via pública o se'ls enxampi amb ells sense retirar les merderades.

Altre problema -amb els mateixos efectes perjudicials que l'anterior- és el causat per l'estacionament indiscriminat i al més pur estil "americà" del automòbils, que entrepassats al bell mig d'algun carrer de Tossa -com el meu- impedeixen el lliure accés de serveis, vianants d'edat o amb limitacions físiques, mares amb cotxet d'infants, i obstaculitzen i impedeixen l'entrada i sortida dels guals tot i pagar religiosament els cànon. El problema, en el fons és el mateix: la manca d'educació i sentit comú, car pel sol fet que un carrer sigui estret i no hi hagi gaire volum circulatori, no queda justificat estacionar-hi ilimitadament durant hores com aquell que es tractés

d'un aparcament amb les de la llei. La solució passa per avisar i, en cas de no sortir efecte, sancionar, arribant a immobilitzar o retirar amb la grua el vehicle que impedeix la lliure circulació i la sortida d'un gual.

Entre tots podem contribuir a fer de Tossa un poble on passejar no sigui una cursa d'obstacles en passar per determinats carrers.

FRANCESC FONALLEDAS

NOTA: Les cartes al director exposen l'opinió dels seus autors, que la Revista Turissa no fa seva necessàriament.

Antigues alumnes

Recordem a les antigues alumnes que hem obert un compte corrent a la Caixa de Girona núm. 6375-9 perquè totes vosaltres hi pogueu fer els vostres donatius.

Ens agradaria que hi col.laborèssiu per poder tenir un temple com Tossa es mereix.

Gràcies per endavant. Sabem que ho aconseguirem entre tots nosaltres.

EL TEMPS

Per **Narcís Torrent**

Dades pluviomètriques del 1r. trimestre 1994 facilitades per l'observador de l'Institut Nacional de Metereologia a Tossa de Mar.

1994, mes de gener	22 l/m ² .	Dos dies de pluja
1994, mes de febrer	36 l/m ² .	Quatre dies de pluja 1 dia fou tempesta
1994, mes de març	17 l/m ² .	Un dia de pluja
Total 1r. trimestre	75 l/m ²	

Associacions Tossenques

ASSOCIACIÓ TOSSENCA DE PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES "EL FAR"

RESUM DE L'ORDRE DEL DIA

PRESENTACIÓ:

Aquesta Associació ha nascut fruit de la inquietud d'un grup de persones davant la problemàtica cada cop més evident, d'una realitat social preocupant, com és l'augment del consum de **drogues** en el nostre poble. Nosaltres, posats en contacte amb professionals que fa anys treballen en el món de la prevenció i rehabilitació, hem pensat que el millor que podíem fer era associar-nos per treballar **amb continuïtat** i establir uns programes amb objectius específics, que arribin a tota la població, i en els que es puguin comprometre totes les persones que sentin interès. Cal que tota la població estigui ben informada de la iniciativa i que la motivem perquè hi participi de forma activa.

Per portar a terme el nostre projecte, us volem presentar els objectius i activitats que hem preparat a curt, mig i llarg termini, esperant que de la vostra participació surgeixin moltes més idees.

OBJECTIUS:

- Donar a conèixer

l'Associació i les seves finalitats.

- Intentar reduir els riscos tant físics com psicològics, associats al consum de qualsevol tipus de droga.
- Potenciar la salut pública.
- Incrementar el benestar social i familiar.

Com portar-ho a terme:

- a) Reduint la demanda
- b) Detecció precoç i orientació.
- c) Reducció dels problemes associats al consum de drogues.

ACTIVITATS:

- Programa de ràdio. Debat de la problemàtica.
- Programa de televisió. Col.loqui i reportatges.
- Xerrades als nois i noies de la vila per grups d'edat.
- Xerrades als pares en funció de les edats dels seus fills.
- Concurs d'auques, fotografia, eslògans, pintura...
- Informar a través del Punt d'Informació Juvenil.
- Assessorament i seguiment dels mestres en el programa.
- Implicació del grup de teatre.
- Creació de la Setmana Contra la Droga.
- Campanya contra els accidents de trànsit per l'alcohol i drogues.

- Treball amb les autoescoles.
- Programa de salut específic amb els serveis mèdics de Tossa.
- Derivació de casos detectats als especialistes d'ACEDA.
- Crear comissió de coordinació amb el gremi d'hostaleria.
- Utilització de l'emissora municipal amb un espai d'assessorament.
- Difusions informatives coincidint amb els dies mundials de la SIDA, tabac i d'altres drogues.

La quota mínima per fer-se soci és de 1.000 PTA anuals. S'acceptaran totes les aportacions voluntàries. Per fer-te soci pots adreçar-te a qualsevol membre de la Junta.

La Junta està formada per:

PRESIDENTA:

Elena Cardenosa i Monzón

VICE-PRESIDENTA:

Anna González i Vila

TRESORERA:

Olga Mestres i Ribas

SECRETÀRIA:

Núria Meléndez i Montaña

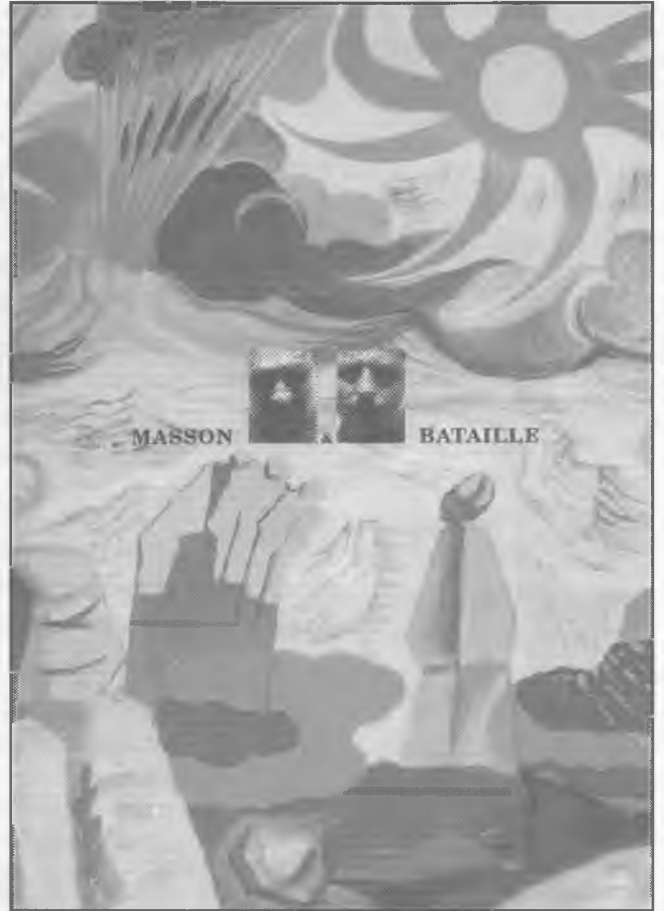
VOCALS:

Francesc Zucchitello i Coris
Gisela Saladic

EL NOSTRE POBLE

**Pubilla i hereu de Tossa '94
Ricard Fernández i Iolanda Gordils,**

**19 de març de 1994
Masson & Bataille**

**19 de març de 1994
Masson & Bataille**

Carnaval '94

Carnaval '94

20 de gener de 1994
Daniel Ribas Costumero - Pelegrí

NAIXEMENTS : MATRIMONIS

Sílvia Taberner i Trias
15 de febrer de 1994

Isaac Martín Calle
20 de gener de 1994

Sílvia Escayola Gordils
7 de gener de 1994

- Francesc Xavier Nualart Leonart
- Anabel Rebollo Cuevas 05.02.94
- José Iglesias Domínguez
- Victòria Gelis Ruaix 12.02.94
- José Javier Fernández Poveda
- M. Rosa Prieto Díaz 05.03.94
- Antoni Masachs Juanhuix
- Marta Auledas Valls 12.03.94
- Esteban Sánchez Lauroba
- Tania Kutschan 12.03.94
- Jorge Fuentes Madroño
- Rosario Luque Escacena 19.03.94

Salvador Bosch de Basea i Bordas
M. Lluïsa Moreno i Torrent

DEFUNCIONS

- Maria Giralt Pacreu 01.01.94
- Joan Pujol Mundet 04.01.94
- Joan Piella Jofre 31.01.94
- Antonio Madrenys Coris 06.02.94

QUN — U — É — S — QUN —

La relació del nom de les persones sortirà en el proper número

Un gran concert

per **Vicenç Esteban i Darder**

Ja fa deu anys que es van fundar els "Amics de la Música" a la nostra vila. S'havia tingut la sort de comptar inicialment amb la col.laboració de la professora de música, la senyora Dolors Brufau, que venia a viure a Tossa, on pensava desenvolupar els seus coneixements docents entre els molts deixebles tossencs que es delien per obtenir estudis musicals. Els "Amics de la Música" s'havien marcat tot un cúmul d'objectius. Un d'ells era fundar una coral que dirigiria la Sra. Brufau, "La Coral Tossenca". Un altre era promocionar els concerts de música clàssica en el nostre poble. En els primers moments tothom estava engrescat a fer projectes i un dels directius va escriure una carta a Montserrat, demanant la possibilitat que es vingués a Tossa a donar un concert. Varen contestar acusant la rebuda de la petició que tindrien en compte en el seu moment i aquí ningú se'n va recordar més. Cap a les darreries de l'estiu passat, es

va rebre una carta de Montserrat amb la notícia que havia arribat el torn d'oferir un concert dels escolans cantaires a Tossa. Organitzar el concert representava tot una colla de dificultats, tant econòmiques com d'ubicació; però els directius de l'entitat es van mostrar valents i varen creure que no s'havia de perdre l'oportunitat de gaudir a la

vila d'un concert de tan magna importància. Els tràmits i les peticions d'ajuda a altres entitats tossenques van assolir l'èxit. A tothom expressem el reconeixement més cordial. El dia 28 de gener passat en el Cinema Montserrat, amb la multitudinària assistència d'un públic interessat i atent, l'Escolania de Montserrat, dirigida pla Pare Irineu Segarra i al piano el mestre Vicenç Prunés, varen oferir un concert excepcional del que se'n guardarà sempre un gran

ESCOLANIA DE MONTSERRAT

1.02.94

Amics de la Música de Tossa,

Bé, només dos mots per dir-vos: moltes gràcies!

Estem molt satisfets de la nostra estada a Tossa i gaudir de tantes coses bones com les que ens vau donar. El P. Irineu em feia notar que ben pocs llocs ens han fet sentir una cosa tan càlida com la que vosaltres ens vau donar.

Faré memòria del bon acompanyament del Sr. Vicenç. Els nois mateixos em deien: "Què ens ho ha explicat bé la llegenda del "Xixanet" i tota la cosa de la Vila Vella!" No diré res del sopar i de l'acompanyament que vam tenir en tot sentits i en tots els moments... De tot, doncs, moltes gràcies.

Ja ho sabeu. Quan us vagi bé us rebrem ben de gust a Montserrat i celebrarem que a Tossa hi ha bona gent amiga de Montserrat.

Rebeu una cordial salutació del vostre amic monjo.

Salvador F.

record com un dels millors que mai s'han sentit a Tossa. A l'acabament del concert els "Amics de la Música" plens d'emoció, varen ofrenar a l'Escolania i al seu Director un bell pom de flors per a la Santa Patrona de Catalunya i una bella pintura al·legòrica de l'acte, feta expressament pel pintor Javier Espínola. Als pocs dies es va rebre una carta de Montserrat plena de frases d'elogi i d'agraïment per l'acollida que el nostre poble els hi havia donat.

La "Coral Tossenca", actualment dirigida pel Sr. Fidel Aromir i ajudat per la Srta. Cristina Rodríguez Nadal, continuem ampliant el repertori, oferint cantades i concerts al nostre poble i duent el seu nom sempre que es pot a altres indrets.

Abril, 1994

Club Sport Tossa '78

per **Vicenç Gascons (Ràdio Esport Tossa)**

Faltaven dues jornades per acabar la lliga de l'edició d'enguany de futbol d'empreses, la que fa XXVIII, i l'Sport Tossa '78 ja es va proclamar campió matemàticament d'aquesta competició. Enrera queden moltes coses. Una d'elles és la d'estar tres anys i mig incomprendiblement fora de competició. Els membres de l'equip tossenc sempre havien manifestat les ganes de tornar a jugar aquesta competició, però durant aquestes tres temporades se'ls hi havia negat. Una sola persona, una sola del col·legi d'àrbitres, era la que no volia als tossencs a la competició. Finalment a l'estiu del 93, el bon amic de TOSSA, Jaume Teixidor, una de les moltes persones que havien defensat la incorporació de l'equip a la competició, va comunicar a la junta directiva que ja podien tornar a formar equip.

No va costar massa poder preparar equip. A la primera convocatòria ja se'n

podien fer dos de conjunts. Les ganes de tornar a la competició segurament varen fer més fàcil el camí de formar equip. Per ser el primer any després del parèntesi obligat, es va creure millor fer un sol equip.

Dins d'aquesta temporada, L'SPORT TOSSA 78 ha estat present en grup segon del campionat de futbol d'empreses. A partir d'ara i al ser primers de grup, pugen al grup selectiu, grup més fort que el segon però on els tossencs poden fer un bon paper la temporada vinent. Els tossencs ja havien pujat un cop de categoria, però va ser, com aquell qui diu, de rebot. Aleshores, l'Sport TOSSA 78 va quedar segon i el primer de grup va desistir en pujar de categoria i ho van fer els tossencs. En aquesta temporada 93/94, és per als membres d'aquest col·lectiu una gran satisfacció, ja que van ser campions d'hivern i ara han pujat pel seu propi mèrit i a dues jornades d'acabar la lliga d'empreses. La temporada 93/94 ha estat molt bona per a l'equip, no solament per haver assolit pujar de categoria sinó per altres coses. Una d'elles és la de ser l'equip amb menys

Quan manquen dues jornades per acabar la lliga i a l'hora de tancar l'edició de TURISSA, les dades de l'Sport Tossa 78 són aquestes:

	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	PUNTS
A CASA	12	10	2	0	50	18	22
A FORA	12	9	2	1	38	18	20
TOTALS	24	19	4	1	88	36	42

PROMIG DE GOLS A FAVOR fins a la jornada 24... 3'63%

PROMIG DE GOLS EN CONTRA fins a la jornada 24... 1'50%

CLASSIFICACIÓ DE GOLEJADORS (Fins a jornada 24)

PACO TRINI	25	28'74%
FERRAN SAGUÉ	11	12'64%
JOSEP ADAME	9	10'34%
TOMÀS MEDINA	8	9'20%
JULIAN MORENO	8	9'20%
CÈSAR RODRÍGUEZ	5	5'75%
JOAN NAVARRA	4	4'60%
TOMÀS AROMIR	4	4'60%
PITU MARTÍN	3	3'45%
J. CARLES FERNÁNDEZ	2	2'30%
CARLES MARTÍNEZ	1	1'15%
TOMÀS NADAL	1	1'15%
DIONÍS SANTANÉ	1	1'15%
DOMÈNEC GONZÁLEZ	1	1'15%
PONCE	1	1'15%
J. FÀBREGAS, "CUTXI"	1	1'15%
P. PORTA / FEDERACIÓ	2	2'30%

DADES: Extreptes del programa RÀDIO ESPORT TOSSA (94)

targetes. Això significa que s'ha complert un dels objectius establerts a principi de la lliga. En el transcurs del comiat de final de temporada, se'ls hi atorgarà el trofeu de l'equip més esportiu. L'SPORT TOSSA 78 que, com bé el nom indica, va començar l'any 1978, a part del ciclisme,

es dedica al futbol, categoria de futbol d'empreses i no de "veteranus" com mal anomenen alguns encara. Els jugadors de l'equip, com ja sabeu, no cobren. Paguen una mòdica quantitat tots els jugadors que són convocats per les despeses d'àrbitres i per al que faci falta.

CLUB SPORT TOSSA '78